

АКС
Бойовий Вістник Авангарду

Редколегія
СЗ
Франц фон Зіккінген
Андрій Поцілуйко

Оформлення
Наталія Дормаус

2021

ЗМІСТ

Дванадцять орієнтирів Авангарду	005
Чотири благородні види смерті	009
Навіщо ми йдемо в лісі?	018
Геополітична доктрина Авангарду	025
Франко Дж. Фреда <i>contra</i> ідіоти й гебня: про першу в історії окупацію Могілянки правими	042
Індоєвропейський стандарт: інтерв'ю з Андрієм Поцілуйком	050
Адріано Ромуальді: Чому не існує культури «правих»	061
Домінік Веннер: Оборона неможлива без військового духу	072
Кертис Ярвін: Глибинна держава vs глибинна правиця	076

Хороший боєць робить те, що мусить зробити, і його не бентежить скептицизм.

– Юліус Евола

Ми постали поміж безладу, і поміж безладу ми живемо — виокремлені в орденську спільноту. Ми не здійсмаємо назагал жодних загальнонаціональних, вседержавницьких чи душеспасених “цінностей” — зазвичай усе це є не більше ніж пустою балаканиною. Людина ж натомість потребує волі стверджувати свою внутрішню силу, і зробити це вона можна лише в умовах цілковитої *свободи* — того, що наші предки звали *вольностями*. Не будемо також обіцяти нікому ніякого порядку: сучасний світовий “порядок” — це коли тебе обкладено податками на повітря, а мент б’є кийком по голові за інтереси фінансово-політичних кланів. І не інакше. Плювати ми хотіли на подібні політичні тренди.

О, ну а ще ми маємо справу з кліше по типу *лівий і правий*. Складно вигадати щось більш ліниве, нерухоме, нездатне динамічно мислити й приймати рішення, аніж *праві*. У нас ця гнітюча й жахлива штука зазвичай представлена *націоналізмом* (консерватизму в Україні зі зрозумілих причин історичного характеру не існує, а націонал-демократія передовсім є *демократією*, і лише потім — *націонал-*). З іншого боку, ми однозначно виступаємо проти лівацького нав’язування: чоловікам — фемінності, людям — ефемерного поняття “людяності”, вільним групам — економічної залежності від світового капіталу...

Але усе це політичне болото ви-кликає лиш приступ нудоти. У якості протизваги цьому болоту-ві постає *революційний традиці-оналізм* як етична, політична та культурна альтернатива навко-лишньому світові. Він розпада-ється, і майбутнє мужніх — жити у спільнотах однодумців та бу-дувати свій власний лад. Вреш-ті, вічно існуватимуть лише особиста сміливість, вірність товаришам та своїй спільноті, вірність справі своєї спільноти та її цілям... Усе інше є занадто скороминущим та несуттєвим. Та зараз навіть сам факт нашого існування перебуває під загро-зою. *Сильні світу сього* заздале-гідь прирекли нас на існування в юрбі безликого постпролетарі-ату, і питання лише одне: чи хо-чеш ти в ній розчинятися? Ні?

Тоді приєднуйся до нас. Та зва-жай, що перед тобою постануть певні вимоги: без вимог до осо-бистих якостей будь-яка спіль-нота перетворюється на кодро вироdkів і потвор.

Нічого, окрім цікавого життя та *відчуття братерського плеча*, ми тобі не пропонуватимемо. Але і цього вдосталь, повір.

Відтак, наш панівний орієнтир — виплекати *героїчний тип людини*. Наш шлях до досягнення такої цілі — *жертвність, воїнський етос, культивування правильної смерті*.

Ми виступаємо проти ідеологій рівності, проти лівацтва, капіта-лізму, лібералізму. Усе це — нав'я-зані ззовні химери та ілюзії, що служать закріпаченню людини та приборканню її істинної свободи.

Ми заперечуємо право сучасних олігархічних та корумпованих “еліт” керувати суспільним та особистим життям народів. Вла-да має народжуватися з мудрості та внутрішнього поклику, і аж ніяк не з хитрощів чи грошей.

Ми відкидаємо менталітет сучас-ної людини, як і міфи про про-грес, рівність та комфорт. Світ наших цінностей — це простір духу й аскетичної дії, віра в геро-їзм та поняття честі.

Ми проголошуємо війну сучасному світові.

І якщо ти тримаєш у руках цей журнал — то твоє місце, швидше за все, поміж нас.

ДВАНАДЦЯТЬ ОРІЄНТИРІВ АВАНГАРДУ

Ми можемо визначити нашу епоху як ідеологічний смітник. Звалище відходів розумової діяльності людства, що вже явило світові усі можливі форми реально існуючих суспільних устроїв або ж спроб збудувати все-можливі утопії. Тож пробуджена од гіпнотичного стану сучасної обивательщини, людина потрапляє у вир пошуку істинних орієнтирів. І стикається з проблемою, адже сміттєзвалище світової історії є занадто великим.

На що вона може спертися
в таких умовах? Ось що ми про-
понуємо у якості чітких орієнтирів:

1. Сучасний світ — це світ занепаду.

2

Занепад спричинено трьома факторами: виродження старих еліт заміна старих еліт на нові, представлені носіями зловісних та огидних ідей повстання мас.

3

Вихід зі стану занепаду існує.

4

Вихід — це радикальне заперечення цінностей сучасного світу: ідей прогресизму, глобалізації, прав людини, рівності чи інших подібних речей.

5

Заперечення цих цінностей має бути пов'язане з утіленням у життя цінностей та світогляду іншого порядку, абсолютно протилежних та ворожих сучасним.

6

Ці цінності та цей світогляд ми називаємо героїчними.

7

Героїчні цінності та світогляд на метафізичному й етичному рівнях частково описуються **інтегральним традиціоналізмом** — але це не означає, що ми зможемо спиратися лише на цей напрямок; його недостатньо, і наше завдання — зробити крок далі та ясніше усвідомити для себе **героїчний світогляд**.

8

Політично та суспільно героїчний світогляд можливо утілити лиш одним шляхом.

9

Цей шлях має дві складові: формування особистої поведінки та життя згідно героїчному світоглядові; створення орденської організації, що підтримуватиме та відтворюватиме героїчний світогляд.

10

Орденська організація має виховувати людину, знаходити гідних майбутніх носіїв цієї ідеї, створювати навколо себе спільноту однодумців і середовище, в якому людина, прихильна до героїчних цінностей та світогляду, зможе усвідомити себе та знайти однодумців.

Ми будуємо спільноту, засновану на цьому світогляді. Попереду дуже багато роботи. Сказаного достатньо. Лишилося лиш дією довести вірність наших постулатів.

11

Уся ця спільнота, що спирається на орден, має на меті три речі: віднайдення гідних людей у вихорі сучасного світу, їх виховання; боротьба за утвердження героїчного світогляду — на противагу усім іншим сучасним; у критичну мить — скористатися зручністю ситуації задля відвоювання бодай частки світу та повернення до стану, що передував виродженню та падінню.

12

Головні складові героїчного світогляду такі: честь — як основний критерій для прийняття усіх життєвих рішень та вчинків; невпинна боротьба за свою духовну та кровну спільноту; прагнення до ієрархії; жадання гідної смерті; примат духовного над матеріальним; неприйняття егалітаризму.

ЧОТИРИ БЛАГОРОДНІ ВИДИ СМЕРТІ

Сучасна західна людина не любить говорити про смерть. А якщо й говорить, то зазвичай намагається вдатися або до філософствування (про кінечність буття і тому подібне), або до жалоби, або ж до хизування гидким — недарма неабиякої популярності набули різноманітні слешери, горами чи документалістика, присвячена темі смерті.

Неможливо сказати про живу людину, що вона прожила гідне життя, *неможливо назвати живого героєм*. Це допустимо лише після смерті людини. І окрім гідного життя існує ще й гідна смерть.

Ми вважаємо, що смертність треба, по-перше, усвідомити. По-друге — визначити гідну смерть своїм пріоритетом.

Тому констатуємо: існує всього *чотири види благородного відходу з життя*. У цьому твердженні ми спираємось на досвід та мудрість індоевропейських народів тих часів, коли ними правила істинна воїнська аристократія.

1. Смерть у бою

Немає нічого благороднішого від смерті в бою. Хоробрість — елітарна якість. Ніякого “масового героїзму” не існує. Є лише особиста мужність, і вона подібна небезпечній скелі, видертися на яку зможуть лише одиниці. Коли людина, що виховала у собі яко-

сті, які відрізняють її від “людини звичайної” та об’єктивно вивищують, свідомо кидає своє тлінне тіло у бій на ворожі мечі, списи, кулі чи гарматні снаряди — закони реальності нищать-ся, і хоробрість вступає з матерією у бій за вічність. У *Повчанні високого*¹ Одін мовить:

«Гине худоба,
родичі гинуть,
і смертний ти сам,
та знаю одне,
що смерті не звідає:
вмерлого слава

76

«Одинадцятьте знаю:
як з друзями опліч
в битву порину,
так заспіваю,
кожен із них
буде захищений,
буде незборений,
вийдуть вони переможцями

156

«Дурня надія
смерті зректися,
уникнувши битви;
та старість настане,
не знайде ніхто
од неї прихистку

16

Бгаґавад-Ґіта:

«О нащадку Бгарати, не можна вбити того, хто мешкає в тілі. Тому не варто сумувати з будь-якою живою істотою.

Щодо твого обов'язку кшатрія, то знай: для тебе немає нічого кращого, ніж праведна битва.

Щасливими є кшатрії, яким випадає нагода стати до бою, відчиняючи перед ними небесні брами.

Однак, якщо ти не станеш до бою та не виконаєш свого обов'язку кшатрія, ти неодмінно вчиниш гріх і втратиш репутацію воїна.

Люди постійно будуть говорити про твоє безчестя, а для шанованої людини безчестя гірше од смерті.

Великі воїни, які раніше звеличували твоє ім'я і славу, будуть думати, що лише із страху ти залишив поле бою і вважатимуть тебе за нікчому.

Вороги почнуть ганьбити тебе і зневажливо відгукуватись про твою мужність. Що може бути більш нестерпним? (...)

Або ти загинеш на полі бою і досягнеш небесного царства, або завоюєш царство земне й будеш втішатися ним. Отож, наберись рішучості й бийся.

Бийся в ім'я обов'язку і не зважай на радість чи горе, втрату чи здобутки, перемогу чи поразку. Діючи так, ти уникнеш гріха >>

2.50-58 *

Цього достатньо, щоби утвердити тезу про благородство смерті в бою. У цьому типові смерті перед нами являє себе фігура Героя — позачасова, вічна.

2. Смерть у муках від тортур

Сотні й тисячі шляхетних людей загинули в полоні у ворога, зазнавши страшних катувань. На жаль, лише в героїчних культурах існує культ лицарської поваги до ворога — хоча, до речі, і не повсюдно щодо всіх без виключення. У сучасному світі ми здебільшого стикаємося зі щурячим, жорстоким і підлим типом людей, що служать у силових репресивних структурах, або ж знаходяться в інших подібних за духом організаціях та піддають полонених тортурам, фантазії яких позаздрили би середньовічні кати.

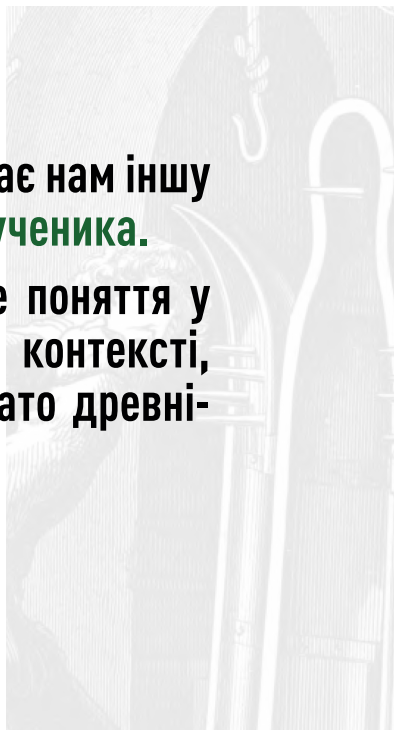
Що ж, реальність є саме такою, і ми можемо лиш проголосити: *страждання очищують людину.*

А той, хто витерпів муки тортур за свою справу та честь і, внаслідок цього, загинув — людина чиста й благородна.

Історія нам надає велику кількість таких прикладів. Замучені НКВС українські вояки, європейські вожді Хосе Антоніо Прімо де Рівера та Корнеліу Кодряну, сотні закатованих у застінках глобалістських режимів сучасників.

Цей тип смерті розкриває нам іншу благородну постать: Мученика.

Не варто сприймати це поняття у суто християнському контексті, він має й інший, набагато древніший воїнський сенс.

3. Свідоме спокійне самогубство

Історія демонструє нам два типи самовбивць. До першого належать слабкі натури, що втратили сенс свого нікчемного буття або ж стомилися від життя, були охоплені розпачем та іншими почуттями, над якими не мали влади, і вчинили самогубство через свою слабкість. Таких людей шляхетними ми аж ніяк не назвемо.

Інший тип, благородний тип — це самовбивця, котрий за життя був твердою, непохитною, сильною особистістю, і вчиняє самогубство за певних важливих причин. Що це за причини?

Самогубство: як покарання через невиконання обов'язку (або неуспішне виконання обов'язку); за наказом командира; як заклик до боротьби; як очищення від безчестя та ганьби; як плювок в лице ворогу/натовпу/державі та демонстрація абсолют-

ної свободи; як самопожертва.

Кого ми назвемо поміж величних людей героїчного типу, що вчинили подібне самогубство?

Аякс Теламонід — змиваючи з себе ганьбу безумства; Кодр — жертвуючи собою перед богами; Фемістокл — щоби не йти війською на греків; Марк Порцій Катон — не бажаючи підкорятись Цезарю; Публій Квінтілій Вар — щоби змити з себе ганьбу поразки у битві в Тевтобурзькому лісі; Лукреція — щоби змити з себе ганьбу через згвалтування.

47 японських ронінів, що мстилися за свого командира, полководець Ода Нобунага, генерал Ногі Маресуке, відомий письменник та ультра націоналіст Юкіо Місіма, один з лідерів французьких нових правих Домінік Веннер, хорватський генерал Слободан Праляк.

Як бачте, прикладів вистало. Перед нами, кризь ці імена, постає **Чистий** — той, хто позбувся бруду світу сього, позбувся будь-яких пут, що сковували його, і проявив вищу честь — увійти до воріт смерті цілком свідомо, спокійно та рішуче.

4. Відхід у медитативне монашеське життя після досягнення старості

Ми маємо на увазі усвідомлену відмову од світу й мирських справ після прожитого героїчного життя, сповненого діяннями і звитягою. Життєвий вибір на користь *аскези, споглядання, мудрості та духовних вправ*. Найліпшим прикладом такого вибору відхо-

ду з життя для нас є середньовічний лицар Бертран де Борн: відомий своїм прославлянням війни у віршах, хоробрістю в бою та куртуазністю, він, наприкінці життєвого шляху, пішов у цистерціанський монастир, де й провів свої останні роки.

Доречно навести один з віршівчасів його
буремної лицарської молодості:

Сирвента⁵

Люблю травневий світлий час
І ніжні квіти весняні,
Люблю, коли чарують нас
Пташині радісні пісні,
І тішусь я красою
Рясних наметів і шатрів,
Розкиданих серед лугів,
Де гасла ждуть до бою
Ряди уславлених полків,
І вершників, і скакунів.

Люблю я бачить, як погнав
Юрбу озброєний загін,
Як мчать отари серед трав,
А військо лине навздогін,
І видно над рікою,
Як замок між гірських горбів
Обложений з-усіх боків,
І темною габою
Шеренги мерехтять бійців,
Що виглядають між ровів.

До серця рицар той мені,
Що, першим кинувшись у бій,
Летить безстрашно на коні,
Запалює загін весь свій
Відвагою п'янкою.
Ось бій шалений закипів,
І мчить боець серед полів,

Рискує головою, —
Складу тому свій краший спів,
Хто йде вперед на ворогів!

Тріщать шоломи і щити
Від палиць і мечів дзвінких.
Рідіють воїнів ряди,
Не стримать коней бойових
Уздечкою тугою.
Хто честь свою не поганьбив,
Той сповнений під час боїв
Турботою одною —
Щоб якнайбільш стинать голів.
Хоробрих надихає гнів!

Це дороге життя мені,
І не люблю я пити і спати.
Люблю гук сурем на війні
І ржання коней пізнавать
З атакою новою;
Мене сп'яняє блиск мечів,
Як вороги із-за скарбів
Воюють між собою,
Приємно бачить між мерців
Шмати подертих прапорів.

Барони! Жить війною
Нам краще, ніж на схилі днів
Закладом селищ і ланів.

Мій Папіоль, з тобою
Я передам без зайвих слів,
Щоб Так-і-ні у бій нас вів.

Така “смерть для *миру*” — миру в сенсі слова “мирське” — може стати народженням, *оживленням* задля божественного. Той, хто впродовж життя не знайшов певних відповідей та прозрінь на шляху свого кастового призначення — насамперед воїнського — зможе віднайти їх у переході

до усамітненого медитативного занурення в таємниці Всесвіту й людської сутності. Віднайшовши себе в аскезі, досягнувши вищі стани буття, що розкриваються через духовні практики індоєвропейських традицій, піти в подальші мандри по той бік смерті — ось сенс цього шляху.

Перед нами — фігура Аскета, який відходить від мирського, зневажаючи матерію і її пути.

Такими є Чотири благородних види смерті.

У давньому світі головною метою чоловіка як воїна було не створити щось нове, але відтворити вічне безособово — наблизитися до архетипу, до вічного образу. І це має стати сенсом нашого буття: повторити шлях однієї з благородних постатей, і закінчити своє життя за шляхом Героя, Мученика, Чистого чи Аскета.

The background is a detailed, dark-toned illustration of a forest. It features large, gnarled tree trunks, dense foliage, and a path that winds through the scene. The overall mood is somber and mysterious, with a high-contrast, almost woodcut-like texture.

**НАВІЩО МИ
ЙДЕМО В
ЛІСИ?**

Навіщо ми йдемо в ліси?

У нас відібрали дикі про-
стори. Повбивали звірів,
отруїли ґрунт. Змусили
мешкати у кам'яних конурах.
Хтось сподівається переїхати
за місто й жити в котеджі, хтось
уже так живе. Але лише в умо-
вах сусідства, себто повсемісної
присутності *чужих тобі людей* —
тих, хто не зростав із тобою в од-
них умовах та не поділяє твоїх
принципів. Шило на мило.

Ще й додамо злободенне: чи
став чоловік щасливішим од
того, що під-
вищився шанс
його виживан-
ня під час епі-
демій?

Якщо розпла-
та за це — пов-
не *одомашнен-
ня*, тотальний
контроль, пла-
нетарна держа-
ва, то відповідь
для людини нашого типу — *ні*.

А свобода буває лиш одна: сво-
бода хороброго озброєного чоло-
віка, який несе відповідальність
за усі свої вчинки; свобода чоло-
віка, готового померти й убити
за свої принципи, за своїх дру-
зів, за свої володіння.

Іншої свободи не існує.

Володіє він власністю чи ні —
це вже залежить од середовища
й умов проживання; адже в цей
образ укладається і глава вели-
кого сімейства, який об'їжджає
свої володіння разом із синами,
і кочовий воїн, у якого все майно
— це кінь та спис.

Де саме пролягає ця свобода?
Озирнись: у місті її немає. Чи
може у деградуєчому селі, де
всі давно спилися? Теж ні. Таку
свободу сучасна цивілізація

назавжди й
безповоротно
відкинула.

Отже, обста-
вини, в яких
ми змушені
жити, не є
нормальними.
Вони не про-
сто котяться
у пекло, їх
ре гу л ю ю т ь

саме таким чином, аби створи-
ти по-справжньому нестерпні
умови до існування. Годують
людину соєю, напихають її сум-
нівними препаратами, садять на
антидепресанти, забирають од
неї особистий простір.

**Первинним
є питання: без-
пека чи свобода?
Ми ставимо на
свободу.**

A person is running away from the camera on a grassy hill. The person is wearing a dark jacket and a backpack. The background shows a line of trees and a cloudy sky. The overall mood is contemplative and somewhat somber.

Людина в таких умовах спить
і гниє.

Але як прокинутися, аби скинути
із себе це гіпнотичне заціпеніння?

— *Доторкнутися до світової осі.*

Але де саме проходить ця вісь?

— Там, де немає змін: *у ритмах та
циклах природи.*

Людина відвикла від річних сезонів. Відвикла від мірного чергування життя та смерті. Пробудження землі, цвітіння, визрівання, врожай — де вони є? Хіба є вони серед асфальту?

Вісь світу можна відчувати лише повним зануренням у дике життя. Тому ми йдемо із міст і сіл та починаємо звикати до лісового, степового, гірського — справжнього життя.

Проповз жук, тріснула гілка, плеснула риба в озері — і ось ти знову живий, яким був колись, *сотні років тому*. Виття вовків вночі, запах квітучих польових трав: це тебе зцілює, орієнтує до істинного Центру світу, «заземлює», себто *пробуджує*. Відкинувши сон одного разу, завдяки новому для тебе відчуттю істинності ти скажеш собі: *відтепер я пробуджений, відтепер я вже ніколи не дозволю собі заснути*.

Ми ходимо в походи, відкриваючи землі наших предків. Ми зневажаємо «туризм» та безцільне хитання безрідних одновимірних людей по світові. Навпаки, ми **вкорінюємося** — у тиші моховитих дольменів, серед шелесту незайманих лісів та в сяйві степових нічних зірок.

Так ми звикаємо до дикого життя. Але чого ми жадаємо?

Нам огидні кволі екологісти, які вимагають, аби люди їли траву й жили в будиночках для хоббітів. Це все є омана народів, які вироджуються. Це віяння останніх часів.

Ми жадаємо нового Середньовіччя, *нової архайки*. Озброєний патріарх-чоловік — очільник роду, частина однієї спільноти, бойова одиниця і власник земель. Колись на дикій землі ми облаштуємо власні *спільноти*, зведемо наші власні *замки*. Щойно настане злам сучасної цивілізації — настане *наш час*. У тому числі, якщо майбутнє — це «апартеїд» із високотехнологічними закритими містами й оточуючою їх «пустелею». Нехай же гниють і давлються пластиком біороботи у своїх скляно-бетонних конурах.

Заувага: нехай нас не кличуть неолудитами. Традиційні цивілізації Заходу та Сходу демонстрували приклади вжитку техніки та технологій таким чином, аби здоровий світолад не руйнувався. Це зразок для нас: люди-на повинна «переварити» техніку — без прогресистських міфів, і вплести її в органічний хід життя.

А до того нам потрібно навчитися жити серед природи, по-справжньому любити рідний край, відкинути поспіх сучасного життя і виявити те, що існує потойбіч: *спокій Вічності*.

Ми прямуємо в лісі, зневажаючи сучасність і щиро бажаючи руйнації всієї урбаністичної цивілізації. Там ми знаходимо справжнє життя, а разом з ним — невимовне знання про світ, яким він має бути.

- Франц фон Зіккінген

Енциклопедична справка:

Загальнонімецький молодіжний бундіш-рух «Wandervogel» (нім. «Перелітний птах») був заснований студентом Германом Гоффманом у 1896 році. Першочергово група студентів обмежувалася кордонами університету та займалася лише прогулянками по неосвоєним цивілізацією територіям Бранденбургу.

Проте з 1901 року рух переходить на загальноімперський рівень, що супроводжується зміною керівника — відтепер лідером є Карл Фішер — та легалізацією діяльності організації. Саме тоді рух і став називатися Вандерфогель. З'явився новий тип молодіжної організації, члени якої подорожували сільською місцевістю, досліджували фольклор, наділяли звичайну юнацьку революційність парадоксальним інтересом до архайки. Вони ненавиділи сучасний світ, комерційний дух міст, цинічний настрій продажного космополітичного пекла, в який неухильно перетворювалася Європа на початку XX століття.

Це, можливо, перший приклад прояву екологічних тенденцій, адже члени Вандерфогель намагалися втекти до природи, до простого, сільського, народного та національно життя, геть від міст з їх фальшивістю, капіталізмом та лихварством.

Спектр діяльності був вкрай різноманітним: маршова і фізична підготовка, дослідження фольклору, танці, гра на музичних інструментах, ораторське мистецтво, кухарська

справа, керівництво групою (що сприяло надалі появі нового стилю викладання у школах), читання топографічних карт, живопис, журналістика тощо. Хоча основним видом діяльності завжди лишалися подорожі сільською недоторканою Німеччиною.

У період з 1907-1913 роках рух пережив розкол, хоча усі три організації, що постали з руху, працювали в тісному контакті. Ідеологічно вони нічим не відрізнялися. Цей етап значно вплинув на післявоєнний період — 7 тисяч «перелітних пташок» не повернулися з фронтів першої світової... Відтоді рух почав набувати політичного забарвлення. Молодь стала брати участь у вуличних сутичках і демонстраціях, щоби домогтися вирішення актуальних політичних і економічних проблем. Типовим для цього періоду було угруповання у Кнаппеншафт, члени якого, оголосивши умови Версальського договору 1919 несправедливими, вимагали їх скасування. Коли до влади прийшла NSDAP, Вандерфогель та інші незалежні від Гітлерюгенда молодіжні організації опинилися поза законом.

Після закінчення Другої Світової війни відродження руху «Перелітних пташок», як то було у 1918 році, не відбулося. Заборона діяльності молодіжного руху втратила свою силу, але німецький народ так і не зміг оговтатися від нищівної поразки.

Вільний український переклад похідної пісні Вандерфогеля «Nordwärts» by Kjarval

На Північ, йдемо ми на Північ,
Де гір верховини й озерний кришталь
Країнам зі снів назустріч
Йдемо ми в похід, у даль

Я хочу стать вільним, мов птах,
І чую я дотик вітрів
Я знаю, що моя душа
За Сонцем ринеться вслід

Я хочу долати болота,
Вночі засинати в лісах
Пісень наших гучних, високих,
Брате мій, не забувай!

Палає вогонь цього літа
Чи може уже восени
Друже, ти наших гімнів
Спів у собі збережи

Сміх дітей чи спів птахів
Слухай ти до світанку
Над вогнем тан наших днів
Ти їх не забудь серпанку

Коли ми вертаєм додому,
Я бачу ліси у снах,
Подумай, де твоє щастя,
Подумай, моя душа

На Північ, йдемо ми на Північ
Де гір верховини й озерний кришталь
Країнам зі снів назустріч
Йдемо ми в похід, у даль

ГЕОПОЛІТИЧНА ДОКТРИНА АВАНГАРДУ

Коли націоналістiвi виповнюється рокiв зо тридцять i вся ця юнацько-задорна дурь вивiтрюється з голови, i якщо вiн все-таки бажає лишатися строго кажучи *нацiоналiстом*, то наступного дня опiсля ювiлея прокидається або у фiльмi «День бабака», або ж у одиночiй вагонетцi, яка безкiнечно котиться стрiчкою Мебiуса. Нi на що не впливаючи, не маючи жодного шансу *дiйсно здобути перемогу* — окрiм, хiба що, лотереї чи ставок на спорт... Проте, комусь по-своєму приємно бути вiчним блюстителем порядку, “вiчним революцiонером” i вуличним бiйцем, повчаючи щоразу новiшi поколiння полiтичних активiстiв з позицiй «ветерана полiтичних баталiй»... Але бiльшостi

учорашнiх полум'яних активiстiв уся ця возня, навпаки, встигає всмерть набриднути, i це основна причина того, чому з *роками нас стає не бiльше, але все менше й менше*: хтось розчаровується та повертається до “нормального” життя, хтось лiвiшає чи займає своє мiсце в черзi на вступ до лiберального табору, хтось спивається чи знаркоманюється. З прагматичної точки зору усе це, принаймнi алкоголiзм та наркотики, ще можна якось виправдати — адже нацiоналiзм у такому виглядi, яким ми його бачимо, нiколи й за жодних обставин не зможе пробити бодай малесенький отвір у матерiї сучасностi. Це 100% iнфа. Чи є вихiд? Звiсно що є, навiть в активiстськiй площинi. Перш за все вiн виража-

ється у тому, щоби не бути тупими одноклітинними ідіотами та спробувати (для когось — вперше у житті) помислити ширше та зважити свої можливості. І, як не дивно, це переосмислення передовсім стосується такого непростого питання, як *одержимість геополітикою*... адже гіршим за рядового націоналіста, котрий десятками років живе у стані напівсну та тішиться ефемерними змінами, по типу носіння М-Тас замість бундесу, є лиш націоналіст-“інтелектуал”, уся “інтелектуальна” діяльність якого зводиться до жонглювання геополітичною реальністю за відсутності будь-якого натяку на політичний вплив бодай на щось.

Хтось малює мапи *правильного* розподілу Росії та вже закінчує у своїх мріяннях українізацію Кубані, хтось уже відібрав у поляків Лемківщину, опустил усіх ворогів на планеті й готується до кос-

мічної інтервенції на територію марсіанського червоного клина. У часи нашої юності існувала окрема секта правих аутистів, що вели тематичні пабліки Вконтакте, де серйозно і безперервно тижнями обговорювали, якою все-таки повинна бути монархія в Лаосі — конституційною чи абсолютною? — на чому власне і вичерпувалася уся їхня діяльність. І малювали багато різних *правильних* мап. Ці діти попросту не могли бавитися нормальними розмальовками, зосереджуючись натомість виключно на контурних картах... Далі — гірше. Усі ці панукраїнці, младаконсерватори, франкісти, піночетівці чи рейганісти місцевого розливу вирости й повідкривали свої одноосібні фіктивні аналітичні кантори чи політичні центри, продовжуючи замилювати голови рядовим скінхедом.

Не те щоби в Європі куди прогресивніші праві інтелектуали не страждали на схожі болячки, у них це зазвичай поєднується з синдромом євразійства. Одержимість геополітикою — масова хвороба *пovoєнної* доби. У чомусь вона є атавізмом доби *довоєнної*, коли антигалактарний ідеологічний полюс усе ж мав, де закріпитися і через кого диктувати свою волю реальності. Але ці часи минули, ми приречені на битву набагато жорстокішу й нещаднішу — на битву за те, щоби *знову* здобути місце під сонцем — і мусимо миритися з новими умовами. Коли справа стосується питань національної зовнішньої політики, *ми* є прихильниками абсолютної прагматики та гнучкості. У націоналістів же, натомість, є паршива звичка у будь-якому конфлікті намагатися зайняти чийсь бік. Звідси — з фіксації на міжнародних відносинах — перш за все й розвивається географічна міфоманія, пошук “старшого брата” що вирішить усі твої проблеми, політична імпотенція. *Ми* вважаємо, що одержимість геополітикою — це ракова пухлина для правих мізків, що стає також і основною причиною появи міазмів іредентизму, різних форм вузьколобого націоналізму чи навіть претензії на те щоби залізти своєму сусідові в спідне, обговорюючи правильність чи хибність героїзації якихось історичних діячів чи подій.

2021 рік приніс достатню кількість прецедентів для роздумів над проблемою чільного місця геополітики в риторичі націоналістів. Звернімося до ретроспективи.

Приклад: ізраїльсько-палестинська війна

Навесні усі сперечалися, кого варто підтримати у черговій (скороминущій) війні Ізраїлю з Палестиною??? Ось якою була позиція Авангарду:

«Посол (колишній) Ізраїлю в Україні Йоель Ліон вважає українських героїв військовими злочинцями. Ізраїльські політики та селебритіз, в обличчі прем'єр-міністра Ізраїлю Нетаньягу та його дружини, відкрито зневажають українські традиції. Самопроголошений “головний захисник єврейської національної пам'яті в Україні” Едуард Долинський – відвертий українофоб. У серіалах про історичну долю євреїв поливається брудом гетьман Богдан Хмельницький. Нагадаємо також, що держава Ізраїль не визнає Голодомор геноцидом.

Тож в українців не може бути жодної солідарності з державою Ізраїль у будь-яких її конфліктах — хоч з арабами, хоч з прибульцями. Це перше.

Друге: якщо людина не має рідної, етнічної, релігійної, ідейної чи будь-якої іншої спо-

відненості з якоюсь спільнотою, її співчуття та проголошення якихось позицій у подібних конфліктах — це деструктивні фантазії та шизофренія. Наприклад, нескінченні обговорення Асада чи покладання квітів біля посольства якоїсь країни, яка ні до правих, ні до українців, ні до їх ворогів не має жодного прямого стосунку...

Тож сподіваємося, що ніхто у доброму розумі не здогадався щиро підтримувати палестинців, та і взагалі будь-яку сторону в подібних конфліктах, де не зачіпаються чи не присутні прямі та явні інтереси європейської правниці з певної етнічної спільноти (і навіть у цьому випадку варто оцінювати стосунки та спорідненість цієї спільноти до своєї).

Існуємо ми — наша спільнота, існує наша боротьба та її три фронти: політика, економіка, культура. І нічого більше.

Все інше — інтелектуальна гра, веселі суперечки, іронія або ж безвідповідальне базікання».

Приклад: Талібан роздає лящів глобалізму

«Доки ми всі спостерігаємо за тим, як тамтешні ліберали сипляться схопитися за шасі американських літаків, що поспіхом покидають Кабул, авангардисти й надалі продовжують гризти граніт воєнної науки на передовій... Вступай в АКС, і колись — а може навіть і не колись, а зовсім скоро — станеш свідком того, як на шасі таких же літаків у Борисполі чи Жулянах залазитиме всіляка потолоч з арт-галерей і подольських хіпстерських кав'ярень, сподіваючись поскоріше втекти поближче до “епіцентру цивілізації” (на ту мить він займатиме площу, гмм, декількох європейських країн завбіль-

шки з Бельгією, ну і ще Нью-Йорк та Каліфорнія)...» — на фоні нещодавніх подій вкрай важко втриматися від того, аби не запустити подібні тейки в масову пропаганду. І чхати на радикалізм, як бачимо на тридцятому році незалежності, парламентсько-демократична традиція у нас явно не прижилася. А як щодо прогресистів? Ця погроза ж стосується, здавалося би, ледь не всієї сучасної української молоді (принаймні тих її представників, хто ще не виїхав на заробітки до Польщі чи Чехії). І особливо найбільш прогресивної форми буржуазного капітала — ну ви зрозуміли, оцих-

от усіх сучасних розвинених і егалітарних — то як щодо них?.. Що ж, на їхньому інформаційному рупорі, на Громадському, не так давно виходило вкрай цікаве соціологічне дослідження із заголовком «47% українців не толерують ЛГБТ+, 42% — чайлд-фрі, а понад 50% хочуть відновлення смертної кари». Відповідь проста: вони не можуть навіть натякати на те, що представляють народ. Від зникнення цього мізерного прошарку нічого не зміниться. Як і в Афганістані з приходом талібів.

Таліби... Про талібів наприкінці літа говорили усі. І неодмінно щоразу згадуватимуть тоді, як ісламісти, здобувши стійкий і стабільний плацдарм у вигляді ісламського Емірату Афганістан, розпочнуть всебічний

наступ на країни Центральної Азії та, абсолютно не сумніваючись у цьому, Європи. Проект ІДІЛу провалився через те, що на них, по-перше, в одну мить накинуся увесь світ — від Ірану до Ізраїля, від США до РФ, на мить примиривши усі найзапекліші антагонізми, — і, по-друге, оскільки вони намагалися збудувати свій глобальний та інтернаціональний халіфат фактично з нуля, на руїнах Іраку та Сирії... А воно, як бачимо, працює все-таки трішечки інакше (завжди треба мати місце, куди зможеш повернутися заради чашечки лате / кофе по-турецьки чи що там вони п'ють та гедоністичного гойдання на гамаку). До глобального рухаємось через локальне, не інакше.

По-перше, доба партизанів у сенсі Карла Шмітта нікуди не ділася. Мотивована і погано озброєна купа вівцепасів може погнати не лише навчену американськими інструкторами армію, у яку вклали кілька трильйонів доларів, але й самих американців також; і тим більше натовп мотивованих та добре організованих правих активістів може зламати переважаючі їх в десятки разів кордони поліціантів (принаймні в теорії) — адже регулярні сили бояться натиску, і той факт, що традиційних для України вуличних зіткнень за увесь час багатотисячних протестів у Білорусі не траплялося жодного разу, є надзвичайно показовим: щоразу активісти стикалися з «миротворцями» у власних лавах, і на виході маємо сотні убитих і закатованих гебнею та повне згасання протесту.

По-друге, незламна міць США як світового арбітра та основної геополітичної сили однополярного світу остаточно всьо. Дорога вам, діар френдз, назад у доктрину Монро (хоча й не одразу). Ну а українцям, нагадаємо, варто відмовлятися від НАТО на користь чогось більш реалістичного.

Переповненим ентузіазму в зв'язку з талібами правим — у певному сенсі й самим собі — наприкінці наведемо слова великого будителя європейських народів (як і всі будителі, не позбавленого хибного ідеалізму в певних питаннях) Гійома Фая: «Що деяким ультраправим інтелектуалам подобається в мусульманах, так це те, що вони відстоюють “традиційні цінності”. Однак вони не розуміють, що як би сильно ці цінності не контрастували з вигрібною ямою розбещеності, що становить собою сучасний Захід, вони все одно абсолютно несумісні з цінностями європейської традиції, будь то язичницької чи християнської. Ось кілька прикладів: мачизм; приниження жінок, яких Коран вважає нижчими істотами; відмова від органічного культурного розмаїття на користь монолітної умми; скасування соціальної ієрархії в ім'я егалітарної масовіза-

ції суспільства, яке перебуває під тиранічним пануванням політико-релігійних гуру; відмова від міркування й “вільного дослідження”; забобонний ритуалізм; абсолютний догматизм; відмова від усіх естетичних образних уявлень тощо.

На всіх мислимих рівнях іслам (який, не забуваймо, є втіленням жадливого розколу юдаїзму) є вічним ворогом будь-якого європейського світогляду. Вольтер і Шатобріан, чії праці в наші дні вже давно ніхто не читає, дуже добре це розуміли. Буквалістський іслам Корану — це, по суті, свого роду релігійний супертроцькізм. Об'єднання світу у рамках однорідної імперії світового халіфату і “змасовлення” правосуддя (тобто шаріату) — такою є його мета і проект. Саме тому, до речі, окремі представники ультралівового середовища захоплюються цією “очищаючою” й абсолютистською релігією — ясна річ, що з абсолютно інших причин, аніж певна частина ультраправої сцени» (*На порозі війни*, пер. Олександра Античного).

Чергова хвиля НАТО-бесія (ім'я їм легіон), або «Вступай в АКС, а не в НАТО та ЄС!»

Відтак, доки авангардісті влітку сплавлялися волинськими річками чи псували стіни “антифашистського” Подола, трапився черговий скандал, на який все-таки, навіть попри відносну втрату злободенності, варто відреагувати: Арахамія настільки сильно улестив председателя Сі, що той дав нам вакцини від вірусу, пообіцяв безвіз та готовий був уже радо проголосити виведення України з-під колоніальної залежності США під затишний протекторат Китаю... І було би (як завжди) начхати на чергову аферу Залізного Квартала, якби не той галас, що здійснюється з боку патріотичної громадськості — адже такі-от заяви ґенацвале Арахамії становлять, на їхню думку, ледь не найбільшу пере-

шкоду для здійснення закріпленої в Конституції Порошенком юкрейніан дрім — вступу до ЄС та НАТО...

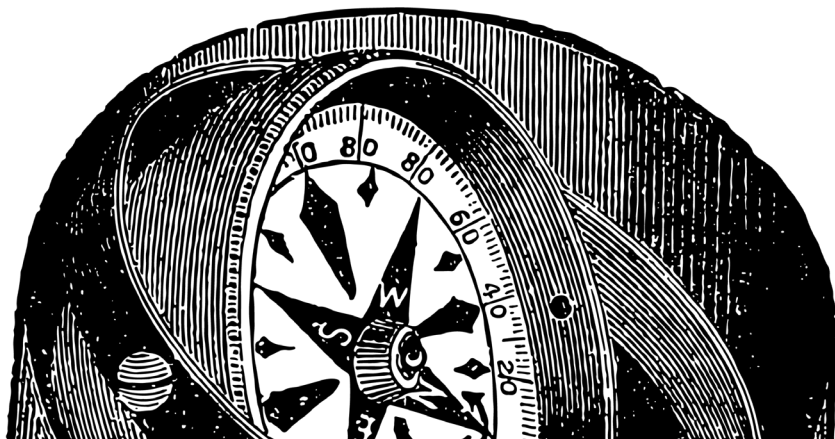
Взагалі, якщо погуглити, то можна знайти новини на тему надзвичайно важливих та остаточної переговорів щодо вступу України в НАТО, що тривають і от-от дійдуть до завершення, ледь не на кожен рік, починаючи з 1991-го. І навіть найзухваліші харкання в піку модерній українській державі з боку західних партнерів не здатні переконати вітчизняних єврооптимістів у тому, що щось у цій історії явно не так. Проте, найбільше нас дивує тут те, що до загальних суспільних дорікань на цю тему щоразу долучаються націоналісти, щоразу заливаючись слізьми та голосячи щось на кшталт:

Нас не візьмуть до НАТО але ми хочемо до НАТО але ж нас точно не візьмуть до НАТО бо НАТО не занадто НАТівське! Америка колись обов'язково зрозуміє усі свої помилки і прийме нас туди, і ми їй це доведемо самотужки.

Як ніби їм мало того, що НАТО (глобально) допомагати нам не збирається не тільки тактично, але й взагалі по своїй природі, і як ніби НАТО не є втіленням американської військової гегемонії на європейському континенті, по суті — найпотенційнішим нашим опонентом після восточного соседа...

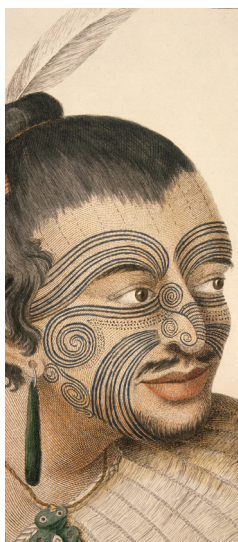
Що ж, лишається продовжувати потихеньку займатися просвітницькою діяльністю (наприклад за нагоди розписати, навіщо окремі українці свідомо ось уже як тридцять років намагаються здійснити хтиві фантазії Збігнева Бжезінського, і до чого тут львівський письменник Леопольд фон Захер-Мазох? Або чим закінчилася проатлантистське загравання найбільшої повоєнної європейської правої партії — Італійського соціального руху? Спойлер: суцільним і тотальним крахом) та окреслити, для потенційних симпатиків зі спецслужб країн Третього світу, нашу геополітичну програму...

ГЕОПОЛІТИЧНА ПРОГРАМА АВАНГАРДУ

ВИГЛЯДАЄ НАСТУПНИМ ЧИНОМ:

Найголовнішими стратегічними партнерами нашого затишного європейського Зімбабве (*унітарна парламентсько-президентська республіка Україна*) проголосити на конституційному рівні:

Племена маорі

Архаїчні традиції чоловічих союзів і круті татуєровки

Племена калашів

Мало того що це останні язичники-індоевропейці, так ще й назва — Калаші — відсилає напряму до назви та символіки АКС

Племена квакіутл

Дуже щедрі, це з їхньої мови взято поняття потlach

Справедливості ради, також плем'я албанців

Західні колеги по правому цеху мають звичку, наприклад, радикально заявляти про підтримку Сербії у косовському конфлікті: звірі вони, мол, ці албанці, і взагалі не наш, не білий, а мусульманський народ (якби ж то все було так просто... албанці є потомками індоєвропейських племен іллірійців і по всім параметрам належать до європейської етнічної спільноти, включаючи, якщо брати до уваги найбільш компліментарні кола “правих албанців”, сповідування пан'європеїзму та орієнтир на описане ще за часів античності язичництво)... Ми ж натомість вважаємо, що хай вони там самі розбираються. Війна — це завжди благо, адже в епоху повальної демаскулінізації вона пробуджує варварські інстинкти, віталізм і крутість. Навіть війна поміж європейських народів. І в першу чергу поміж них, панове. Як писав нещодавно спочилий Горлохват, «Європа любить буйних та неполіткоректних варварів, особливо якщо ці варвари європейського роду (...) армія визволення Косова та її сербожер-керманич Хашим Тачі, мають куди як більше спільного з братчиками Корчинського, зі спільнотою Вовчого Гаку та олдовими УНСОвськими зграями аніж із ж*докроликом та політкоректним боксером-паїнькою, але створити паралельну кшатрійсько-розбійну Албанію у Косові та бути вхожими до найвищих брюсельських кабінетів дозволили саме їм»... Не геополітика творить реальність, але дієві активістські структури, і нам складно проігнорувати наявність такої, а саме Албанської Третьої Позиції, у дружнього Україні шкіптарського народу — нації розбишак і голодранців, таких самих як і ми. Btw, югославський конфлікт почався з того, що серб чи то сам собі в дупу пляшку запхнув, чи то над ним познущалися троє албанців...

Індію

Країну, що є другою (а скоро стане першою) за кількістю населення, входить у топ-5 економік світу і протягом десятків років зберігає консервативний уряд, а саме Індію (якщо серед читачів каналу є агенти індійських спецслужб, просимо негайно вийти з нами на зв'язок. В обмін на фінансову підтримку ми готові неіронічно визнати індійське походження арійських народів та санскрит супремасі, а також масово насаджувати українському чорноземному люду шедеври індійського кінематографу).

А от Туреччина все-таки в союзники не канає... Турки — кольоровий народ (як і індуси, але при цьому аж ніяк не арійці), а на додачу мусульмани (і навіть без всюдисущого але, як у випадку з албанцями), розбещують українських роксолан і знаходяться (на відміну від калашів, маорі, квакуїтл, албанців та Індії) прямо у нас під боком, що чревата в перспективі територіальними конфліктами. А ще татарів ми генетично недолюблюємо. Інші країни Східної Європи так само, як і ми, лишаяться заручниками західного ліберального глобалізму. Орбан — це не рішення, так само як і естонська ЕКРЕ. На що взагалі можуть впливати естонці, навіть якщо збудують тропічну Гіперборею в одній окремо взятій країні на 1,3 мільйона осіб??

На завершення, основою будь-якої геополітичної програми є ми самі й те, як ми скористуємося нашим власним *біополітичним, ресурсним та інтелектуальним* потенціалом. А з *біополітичним, ресурсним та інтелектуальним* потенціалом в Україні все дуже і дуже паршиво, справедливе визнання цього факту є першим кроком до його подолання. На питання ж про те, чим націоналісту зайнятися після того, як йому стукнуло 30 щоб не було потім соромно перед онуками, відповімо якимсь згодом.

Ποίησις /Kjarval

ЭПИЛОГ

Ночью на Восток,
Где в садах побед
Связан был пролог
Миллионом лет.

Эвр целует парус,
Мы отыщем след
К Вечности пожару,
Где не сходит снег.

Там, где одинок
В холоде Борей
Крови лишь глоток.
Оплетает змей.

Там, где сны катару,
Кровью Королей,
Разольются жаром
Этоса огней.

Висы нараспев.
Ночью на Восток.
Мы свернём на Север.
Начат эпилог.

Рог затянет песнь
И герой умолк
Где поэт воскрес
Запоёт Арго

КЛЯТВА

Кровь рассветная пьянила солодом
Раны все в себя вобрал
Ты готов к любому холоду
Ты покинул города

Разрывая бритвами
Пройденных путей
Светит ослепителен
Всех исход осей

И из ран тех полночью
Варишь алый мёд
В самом центре полюса
Твой источник бьёт.

Снова над осколками
Ты взойдешь, собрав ...
Ты готов к любому холоду -
Рухнет кенотаф

СНЫ АЛЬБИГОЙЦА

Три стрелы пронзят рассвет
Тайной страшною
Брат омоет соком вен
Крыши башен

На рассвете мы растаем
В глубине пещер
И воспоминанием
Бьётся Люцифер

В венах закипает кровь
За чертой rubedo
Каплет над свинцом
Формулой рассвета

Утро заберёт наш дух
Вглубь чистейших гор,
Но тревожит слух
Невозможный хор.

БРАТЬЯМ РЕВОЛЮЦИЙ

Тяжкий рассвет февральский
Юность растерзанных рас
Струится водой по спирали
Мещанским законом масс

Мертвенный яд гедонизма,
Восстание — сладкий сон.
Лишь в самую темную ночь родится
Цепеш, Сигурд, Ясон

Борьба, поражение, быт
Нет даже смерти богам!
Торжественно в ранах язвित
Легитимности Левиафан

Тяжкий рассвет февральский,
Звёздная ночь в степи
Духи приходят печально
К тем, кто уже не спит.

Сыны автономных групп
Мужают и строят храмы
Их быт аскетичен и скуп,
Их ценности — смерти и раны

Их боль — предрассветная свежесть,
И пламень бьёт изнутри
Они выйдут из своих убежищ,
Братья уже зажигают костры

БАВИЛОН

Три осколка зари в пропасть зим;
На руках — тень не прожитых бед;
Только память, как проблеск свечи,
По углам снова спрятан ответ.

Судеб красная нить — вот вопрос:
Где дорогу искать к крепостям,
Тех неназванных нами врагов,
Не подвластных нашим страстям?

Где тропа через сумрачный лес,
Где же кроется, наконец,
Ось не сложенных вис; и сердец
Неспокойных властитель — Гермес?

Там, где Север стяжает Юг,
Там, где память моя жива!
И гробница забытых слуг,
И Могила где Короля

Там сокрыт смысл непонятых снов,
Там, где тысячи лет оборона
Там, в темнице для всех Богов,
Скрыта смерть самого Вавилона

ДО КОНЦА ВРЕМЁН

Наше племя истлело в гнев Сатурна,
Моя Родина — Холодом в сумерке глаз,
На костры мы восходим — кто в этот раз? —
Сотни лет эшафот уж рубиново-бурый.

Те, кто Время в меандр увязал так давно,
Что не скажет никто о той призрачной Эре,
Когда в гнев Космоса бездны пустели,
Когда Хаоса Соль заплеталась Рассветным Руном

Боги, как это было давно!
Когда Духи вели свой рассказ для моих Королев,
Когда Воин с очами из льдов, побледнев,
Принял Лошадь и Меч, вызов бросивши тлену миров

Это было тогда, когда небо касалось десниц,
Когда Ветры свободы к Отчизне стремились,
Укрываясь в обители солнечных лиц,
Там, где древние расы в проходах сокрылись...

Там пылает ещё своим призрачным жаром,
То, что Гибели Расы — Конец и Начало,
Солнце Мёртвых — Раной Полярных Пожаров;
Осветит Душ Хрусталь, что когда-то растаял.

И осталась в сердцах у потомков лишь боль,
Тех отцов, что теряли свой щит при ударе!
Наше племя погибло в буране веков
Живы те лишь, что ищут путь к минералу

О, Аврора! Невидимый призрачный свет!
Разобьется в Полярной ночи пусть зеркало неистовых снов,
Если явится миру в пожаре последний ответ,
Лишь один из богов встретит конец времён.

Asantgarde!

Декілька слів про нас

Франко Дж. Фреда
contra ідіоти й гебня
Про першу в історії
окупацію Могилянки правими

Колись дуже давно, не можу пригадати де, краєм вуха я почув, що основна функція університету — формувати “інтелектуальну еліту” держави... Уявімо, що у нашому випадку це дійсно так і є. Уявімо, що гуманітарна освіта (а ми говоримо зараз саме про гуманітарну освіту) в Україні має бодай якесь значення, а наші шановані гуманітарні інституції — включаючи, перш за все, “топові ВНЗ країни” — здатні лишити в головах своїх прихожан хоча б якийсь інтелектуальний осад. Напружмо уяву, я вірю, що вам це вдасться! Та навіть після цього (принаймні у мене) лишається неприємний присмак від того, що щось у нашій гуманітаристиці дуже давно пішло зовсім не туди, куди мало би. Не те щоб ми колись славились високим рівнем освіченості, але ця й без того сумна ситуація загострюється щорічним падінням у бездонну прірву. А дірки в старій, прадідівській мазанці, дах якої от-от гепне тобі прямісінько на макітру, прогресивні реформатори розфарбовують рожевуватою, пастельного тону “європейськістю”, “прогресивністю”, “інноваційністю”, “сучасністю”. Не те, щоб нас після читання Юліуса Еволи зовсім вже нудило від цих слів, проте в описаній ситуації — а вона знайома, я певен, дуже багатьом — щось точно не в порядку.

Одного разу невеличка нонконформістська спільнота вирішила перекласти й видати праці одного, на ту мить уже при смерті, нонконформіста родом з сонячної Італії. Вірніше — з Падуї; не знаю, як там із сонячністю, проте цей пан усе життя займався тою самою справою, що й ці молодики: *видавав книжки*. Перекладав, редагував, писав. А ще сидів у тюрмі за звинуваченням у скоєнні одного з найбільших терактів в Італії, “матері всіх різанин” (італ. strage, «різанина» — цим словом італійці позначають поняття “теракт”) — різанини на П'яцца Фонтана в Мілані 12 грудня 1969 року: 17 загиблих, близько 80 поранених. От тільки за більш як десять років суд так і не зміг довести його провини, як і провини близько десятка «неофашистів», декількох комуністів тощо. Не сиділи на лаві підсудних хіба що представники спецслужб, що, вочевидь, і призвело до того, що “винуватців” так і не знайшли. Не знайшли, повторимося, *винуватців*, але не *крайнього*: цапом відбувайлом у даній ситуації опинився саме маестро Франко Дж. Фреда, а після такої відсидки, яка не кожному політв'язневі навіть уявитися може, його виправдали три різні судові інстанції. Хто б там що не намагався піддавати сумніву й переглядати, але з юридичної (ба навіть *моральної*)

сторони це питання є вичерпаним. Пізніше Фреду хотіли запроторити за ґрати уже за расизм, це ж бо один з тих злочинів, що руйнує такі стійкі й вічні устої *сучасного* (повторимо це бридке слово, від якого починає німіти язик) світу.

Відтак, старий мав напрочуд гострий літературний стиль та світлу голову. Одна з найсвітліших голів післявоєнної правиці, їй богу! Те, що такі-от світлі голови лишаються мовчазними, або ж мовлять виключно своїми місцевими варіантами вульгарної латини, дарма що то мова Данте і... Муссоліні? — тож те, що вони лишаються мовчазними для нас *глобально*, доки інші, не зовсім гідні й естетично-привабливі люди продовжують без упину буркотіти — це ми вважаємо головним гальмом у розвитку світової правиці, і української зокрема. І це нас обурює. Як і те, що «академічне середовище» цілком спокійно, ба навіть радо приймає не менш реальних *терористів пера*, якщо тільки їх можна віднести до лівиці. Інший відомий філософ з Падуї, “червоний близнюк Фреди” Тоні Негрі, не лише неодноразово перекладався на пострадянському просторі, але й вважається у нас, попри відкриту ідеологізованість текстів, поважним вченим. На відміну від Фреди — перекладача й дослідника Цельса, Шпенглера, Готфріда Бенна і Ніцше. Ні, Фреда — це вам не Негрі, до нього в українських університетах не готові...

Ця маленька спільнота, повернімося до Києва у грудні 2019-го — у *той день* місто було залите газом і кров'ю на протестах проти впровадження ринку землі — видала книгу друком, подбала про наявність ілюстрацій та естетичну привабливість видання... Кому в біса потрібні некрасиві книжки? І правильно, такі варто одразу в багаття. Так ось, презентувати вони вирішили цю книгу не де-інде, а у бастіоні української освіченості, інтелектуалізму, патріотизму, *gravitas* та *dignitas* — Києво-Могилянській Академії. У першу чергу, вочевидь, тому, що двоє з них були студентами Могилянки. А ще ходили чутки, що на фоні свого блискучого патріотизму, інтелектуалізму *et cetera* — цей університет збирає найбільшу кількість бридких і претензійних істот студентського віку й ліберальної орієнтації. Виступити там було би щонайменше *цікаво*, на думку представників нонконформістської спільноти (на ту мить ще не спілки). А ще цього *ніхто ніколи не робив*. Не на моїй пам'яті. Тож ми, панове, були першими.

Один із представників спільноти, зазначений у виданні як видавець книги (коротше ФОП), звернувся до деканату з проханням дозволити проведення заходу. Спершу йому дозволили, потім відмовили, потім ще раз дозволили за умови, що це дозволить якась третя особа, котрій прийшло в голову почати

ігнорувати його дзвінки; представники університетського музею, де мала проводитися подія, вирішили ультимативно написати коментар у події на фейсбуці (дійсно, на що ж іще вони взагалі здатні?) про те, що *презентації тут не відбудеться*. Та попри все, вона відбулася саме тоді і саме там, де й планувалася, зібравши близько сотні осіб в аудиторії музею на другому поверсі.

Історія студентства, особливо європейського, особливо другої половини ХХ століття й надалі, коли суспільство було набагато стабільнішим і не існувало настільки гнітючих та бездонних соціальних подразників (а якщо вони є, то що взагалі може втримати молоду людину від радикалізму? Яка в біса освіта, яка **академія** сьогодні, тут і зараз, коли відбуваються настільки нечувані й гнітючі речі?!), як сьогодні — було історією нескінченних бунтів, історією читання/споглядання/практики *забороненого*, історією *захоплення студентських аудиторій*. Це добре, законно та нормально навіть з юридичної точки зору. Це ми прочитали у “прогресивних нігілістів” (ми ж, нагадаю, теж нігілісти, тільки *реакційні*) з однойменного лівацького ресурсу.

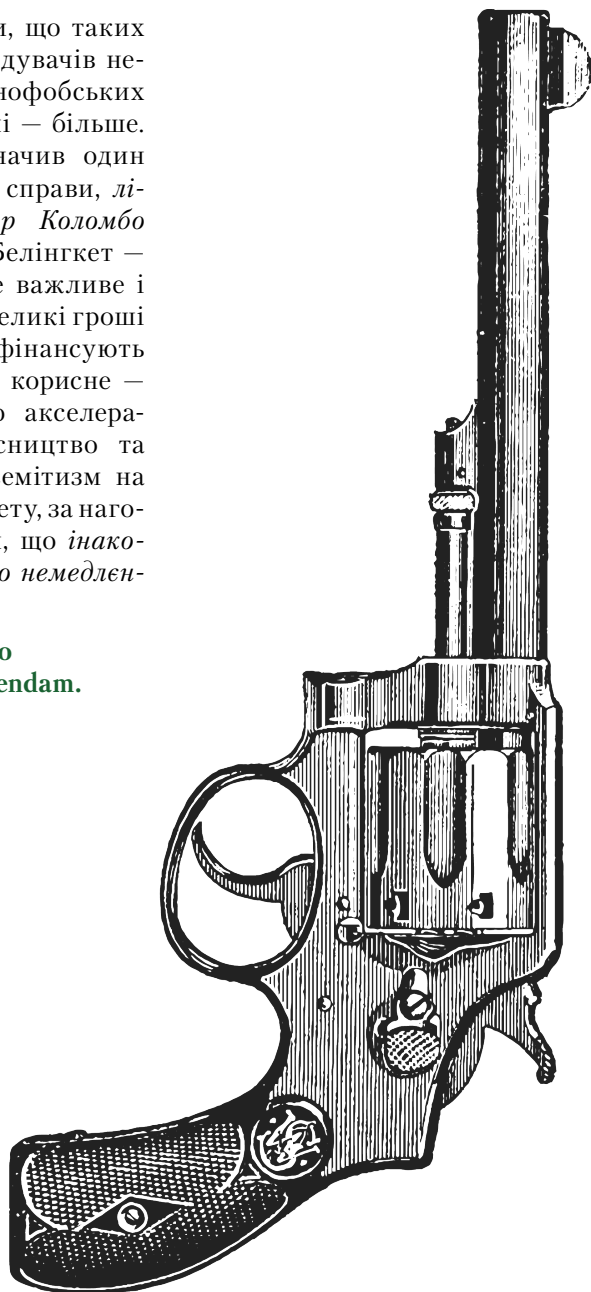
Знаєте, завжди приємно читати про героїв минувшини. Колись, аби захопити університетську аудиторію, люди пускали в хід палиці, кастети, зрештою і кулаки — ми ж живемо в *епoxy нудьги*, і наші спроби наблизитися до цієї минувшини, відчутти той давній трепет, що пронизує множини голосів у часі, є набагато тьмянішим. Загалом, ми впоралися навіть без штовханини з нещасними охоронцями пенсійного віку, спокійно пройшовши крізь вхід до університету прямісінько під музеєм; останній, до речі, розташовується у прекрасній будівлі в стилі козацького бароко. Піднялися на другий поверх, де наче на нас чекали розставлені стільці й було увімкнене світло — що ж, почали без зайвих затримок. Усе вчасно. Двічі нас намагалася перервати: кураторка музею та навіть *пан президент* університету — останнього потім детективи лібералізму звинуватили у тому, що він не дістав з-під пальто радянський кулемет і не поклав сотню ходячих загроз світовому ліберальному порядку загертво прямо там, на місці. Після декількох днів тиші ця ситуація прогриміла настільки гучно, наскільки взагалі могла — тобто зовсім не гучно, проте відчутно для університету та політично-заангажованих осіб. Згадали передовсім те, що Фре-

да декілька разів позитивно висловлювався про Путіна. Президент України теж позитивно про нього висловлювався, а ще половина парламенту, низка викладачів *тієї самої* Могиланки та навіть її экс-“пан президент”. І нікого це чомусь ніколи не турбувало, а от Фреда почав турбувати взагалі всіх причетних. Дарма, що книга містить три праці автора, дві з яких датуються 1960-ми роками, та *в'язничні монологи* 1974—2007 років, тоді як згадані вище “сумнівні висловлювання” датуються щонайменше 2011 роком. (У нульових, якщо говорити про зміст інтерв'ю, там йдеться про японську поезію та Пінокію). Завивання “ідеологічних супротивників” не зупинило навіть те, що один з видавців є добровольцем і ветераном.

Події, що почали розгортатися далі, виглядають не менш цікаво: організатора презентації викликали до ректора (ой, вибачте, до *президента*), от тільки сидів у президентському кріслі не президент, а гебня зі шкіряними барсетками. Белінгкету вищезгаданий пан президент зізнався, що зателефонував гебні (інтелігентно — співробітникам СБУ) «одразу ж, як тільки дізнався про “захоплення аудиторії”». Виявляється, що у кожного університету є свій квадратноголовий куратор зі служби безпе-

ки — жаль от тільки, що таких кураторів та переслідувачів немає у відкрито українофобських політичних сил. Далі — більше. Відкопався, як зазначив один із фігурантів нашої справи, *ліберальний інспектор Коломбо* й написав на сайті Белінгкет — там вони щось дуже важливе і корисне роблять за великі гроші різних фондів, що фінансують усе дуже важливе й корисне — розлогу статтю про акселерацію, людиноненависництво та маніакальний антисемітизм на основі мемів з інтернету, за нагоди щоразу згадуючи, що *інакомислящих необхідно негайно розстрілювати*.

**Ceterum autem censeo
Carthaginem esse delendam.**

А ще гебня посоромилася *особисто* прийти послухати нас в Івано-Франківську, прив'язавши шнурком від взуття телефон з увімкненим диктофоном до підставки від банеру. Якби Фреда на мить відволікся від перекладів есе якогось чергового нацистського естета, виготовлення домашнього вина або ж любовних перегукувань зі своєю прекрасною дружиною (молодшою за його на 30 років), то вочевидь дуже здивувався би, що на схилі років знову став страшилкою для спецслужб, цього разу в якійсь заледве відомій східноєвропейській країні третього світу. А він, між іншим, був особою, через яку у післявоєнній Європі підняли питання про умови екстрадиції «злочинців»! Свого часу італійські спецслужби шукали його по всій Європі, аби знайти на Коста-Риці. Років зо 20 ним лякали дітей, досі знімають страшні фільми про сиву високу фігуру з презирливим поглядом, одягнену в шкіряний плащ. Така, вочевидь, у нього доля. Ходять чутки, що одного студента могилянки відчислили, коли той озвучив, що збирається написати про Фреду наукову курсову роботу...

Ситуація з гебнею в ректорському кріслі дуже сильно здивувала видавців книги та організаторів презентації. Під час “передвиборчої гонки” на посаду президента університету вони навідалися до pana Мелешевича, — так точно, мова йде саме про нього — аби запитати, що ж це в біса таке було? І вибухнув черговий міні-скандал. Вони не лише не соромляться подібних ексцесів, але й одразу ж ними хваляться (по декілька разів в одному реченні), наче це щось дуже красиве та правильне. А ще ми дізналися, що університетська адміністрація має свої бойові загони спортсменів, а якщо викликати поліцію, то остання *не обов’язково* битиме палицями по головах усіх незгодних з тими, хто її викликав. «Опоненти» вкрай сильно здивувалися, коли поліцейські не розгледіли в наших діях чогось протиправного й запропонували надати нам слово. У саму ж книгу, на жаль, ані Мелешевич, ані його юні прогресивні протеже з фарбованим волоссям та дірками у вухах розміром з п’ять копійок навіть не зазирали. І дарма, може цей випадковий та неочікуваний жест позитивно вплинув би на їхнє вбоге тоталітарне світосприйняття.

Що ж, на цьому ситуація наразі вичерпана. Скандал згас із закриттям університету на карантин, а згодом Мелешевич помер від коронавіруса. Але тліє надія на те, що вас, а передовсім і нас самих, вірогідно чекатиме продовження цієї історії. Адже Франко Дж. Фреда встиг написати купу творів, яких вистачить не на один том — на зло гебні та пустоголовим академічним бонзам.

СЗ

Also sprach...

A large, stylized green illustration of a plant with long, pointed leaves and a central flower-like shape at the bottom, serving as a background for the title.

ІНДОЄВРОПЕЙСЬКИЙ СТАНДАРТ: ІНТЕРВ'Ю З АНДРІЄМ ПОЦІЛУЙКОМ

Про інтелектуальні авантюри при СНПУ [Соціал-національна партія України], поточні дослідження та поточне становище культурно-антропологічного напрямку в індоєвропеїстиці поговорили з Андрієм Поцілуйком — дослідником міфології, перекладачем, постійним автором програмного ідеологічного журналу «нових правих» початку нульових **Орієнтири**.

— Свого часу Ви були одним із провідних ідеологів української « нової правиці », а дещо з Ваших цитат досі активно використовується як страшилка для *homo soveticus*...

Що змусило полишити політику?

— Почнемо з того, що політиком у класичному розумінні слова я ніколи не був. Формально я навіть не був членом СНПУ. Мої відносини з структурою були аналогічні тим, які зараз складаються з вашим колом. Я відчував атмосферу, яка відповідала моєму духові та зустрів людей, які готові були публікувати мої думки. СНПУ була на той час досить розкрученою організацією, а теоретичних розробок на відміну від УНСО у них не було. Тож я сказав про це Парубію, і додав, що у мене є знайомі, які могли б написати такі й такі статті, у вас є свої кадри (сам він тоді писав, до речі, дуже непогану дисертацію з соціопсихології... він дуже добре орієнтується в текстах Лебона, Берна, Фрома, Фройда, Перлза, Юнга, хоча через нечітку дикцію з нього роблять посміховисько). Тоді він організував конференцію, матеріали якої стали змістом журналу *Орієнтири*.

Так при СНПУ організувалася вільна тусовка мислячих людей,

які спілкувались, дискутували і на основі цих дискусій писались статті в *Орієнтирах*. Інтелектуальним стержнем нашого неформального клубу був Ярослав Андрушків. Це надзвичайно різнопланова людина, яка орієнтується в різноманітних царинах знань. Попри те, що я все своє життя обертаюсь у середовищі професури, жоден інтелектуал не справив на мене такого враження, як цей чоловік. Він на професійному рівні розбирається в класичній німецькій філософії та є одним із засновників української федерації *шотокан карате* (він же був і сенсеєм Пилата [прим.: засновник бойового *гопака*] в період, коли той займався карате). Вже цих фактів досить, щоб мати уявлення про цю людину. Проте основний його інтерес — це психологія. Думаю, що Парубій інтелектуально формувався значною мірою під його впливом. Одним словом, душею клубу був « сенсей », а Парубій відповідав за матеріалізацію думок у формі журналу.

Згодом він все більше став зайнятим практичною політикою, ставши заступником голови обласної ради, і журнал перестав виходити. Клуб повністю перетворився в простір для дискусій. Мене в той час поглинула робота над дисертацією і я став нечасним гостем клубу.

У 2004 році організація трансформувалась. Там залишився близький мені по духові *Андрій Холявка*. Він надзвичайно ерудований в історико-філософському плані. Думаю, в країні таких людей одиниці, якщо вони взагалі є. Він постійно моніторить інтелектуальні дискурси і в курсі справ найновіших змін в інтелектуальному пейзажі Європи та Америки. Це наче «людина-гугл»: якщо поруч Андрій, то гугл зайвий.

Політична пропаганда та ідеологічно-теоретичні розробки це, все-таки, не тотожні речі... Це як академічна консерваторська класична музика і «прикладна»,

що виконується на весіллях і корпоративах. В принципі, без поглибленої теорії можна й обходитись, зосередившись на прикладних політичних питаннях.

Тож середовища, аналогічного *Орієнтирам*, уже не стало, і я зосередився на академічних дослідженнях і перекладах, які публікував на *Бриколажі*. Одним словом моя активність у нульових перетекла на *Бриколаж* і *Політономію*. Статті я передавав через того ж Холявку. На даний момент відчуваю віяння «арійського духу» від молодих хунвейбінів, тож планую співпрацювати, якщо у вас буде інтерес до моїх розробок.

**Андрій
Поцілуйко**

З агалом я розглядаю політичний рух не лише як структуру, організацію, а перш за все як субкультуру. Не певен, що ці слова справді належать Лао-Цзи, але я цю думку повністю поділяю: «світом правлять не ідеї, а знаки та символи». Первиною є воля, яка виражається перш за все в музиці, естетиці та стилі. Це добре розумів Антоніо Грамші з його ідеєю гегемонії. Гегемонія завжди детермінує владу та є первинною.

Доцент кафедри гуманітарної та соціально-економічної підготовки

Стосовно моїх «страшилок», якими компрометують людей, що стали на сьогодні відомими державними мужами, то я не закликав кого-небудь прямо-таки геноцидити. Я просто хотів виразити елементарний меседж: «до вовка не можна повертатись спиною». Є українське прислів'я — «з москалем дружи, а камінь за пазухою держи». Як казав інструктор одного мого друга, що пройшов через пекло Карабаху, «наша помилка, що ми вважаємо, що вони ставляться до нас як до людей, бо ми ставимось до них як до людей... а це зовсім не так», і показав понівечені тіла. Цього було досить. Але це надто радикальний метод переконання. Зараз ми маємо заповідник *архантропів імені Чезаре Ломброзо* у Донбасі, і нікому не треба пояснювати, що таке високопримативний сапієнс.

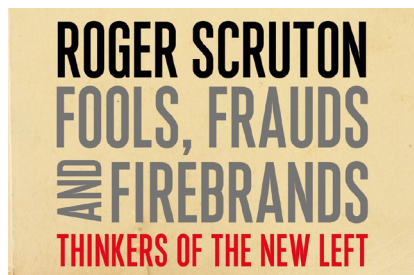
Я чітко розумів ще у 2002 після виходу фільму Брат 2, що москаль готується до війни, і писав в *Орієнтирах*, що якщо ми не будемо культивувати дух героїки, не будемо масово створювати патріотичні парамілітарні структури, то прийде час і браття «ніжно постукають чоботами у вікна наших осель». Очевидність не підвела.

— *Бриколаж*, до речі, свого часу був претендував на те, щоб бути дискусійною платформою як для правих, так і для лівих...

— Дискусії в рамках Клубу при СНПУ були власне дискусіями односторонніх, а не полемікою людей діаметрально протилежних поглядів. До того ж, полеміку з лівими мені важко уявити. З їх боку я спостерігав лише емоційні вокалізації і мавпячий стьоб, а не логічну аргументацію. Змагатись у бабуїнських метаннях фекаліями я не бачу сенсу. Змагатись із ними можна лише на рівні естетики і поетики, творячи свій контент, так як це робить Скрутон... одна лише назва його книги повністю ілюструє цей принцип: *Придурки, обманщики, провокатори: мислителі нових лівих (Fools, Frauds and Firebrands: Thinkers of the New Left)*.

Тож я не витрачав енергію на онлайн-платформах, а просто передавав через Холявку на *Бриколаж* переклади статей індоєвропейців.

— До речі про них! Складається враження, що переважна більшість українських перекладів метрів індоєвропейстики належить Вашому перу (Едгар Полломе, Брюс Лінкольн, Жан Одрі). Наскільки тонкою є грань між академічною наукою і політичною ідеологією?

— Наскільки тонкою є ця грань? На мою думку, теоретично можливими є три варіанти: науковець у ставленні до фактів наче детектив; наче адвокат; науковець — поет-міфотворець у стилі Гомера. Себе відношу до розряду адвокатів, а живого і незаангажованого детектива якось ще не доводилось зустрічати...

Йдеться про гуманітарну науку, яка, до речі, в англосаксонській системі терміном *science* не позначається... для неї застосовують терміни *scholarship* і *humanities*.

Хоча поетико-міфотворчий підхід теж для мене має значення. В ті часи, коли я навчався в політеху, культурна антропологія була моїм хобі. І от містично-синхроністичним чином мені у руки потрапили два тексти: книга Бонгарда-Левіна і Грантовського *Від Скіфії до Індії* і навіть *Велесова книга*, опублікована в журналі *Дніпро*. У першій детально описано культ ритуального давньоарійського психоделічного напою сома-хаома, а в другій йдеться про слов'янський священний

напій суру. Паралелі та спільні риси мене дуже вразили і я написав статтю. В той же період на військовій кафедрі політеху нам читав *Історію українського війська* славнозвісний Валентин Мороз (який нещодавно помер). Я набрався хоробрості і дав йому почитати свій рукописний текст статті. Він запросив мене прийняти участь у конференції Україна у просторі й часі, яку він організовував у Львівському університеті. Оскільки *Велесова книга* не визнається більшістю авторитетних науковців, і мене це тоді дуже бентежило, що зараз здається смішним, тож я про це йому сказав. На що він спокійно відповів: «*Слово о полку Ігоревім* також не визнається багатьма західними авторитетами». Тут мене й осінило, і я став «морозівцем». Хоча я намагаюсь рахуватись із академічними правилами і канонами, щоб текст максимально відповідав вимогам системи, але для мене найголовнішою є *ідейно-виховна* функція гуманітаристики. Скальд співає про славу предків і надихає воїнів на подвиги! Це для мене головне не лише в мистецтві, але й у гуманітаристиці.

Далі чудесним чином на конференції виявився присутнім Максим Розумний — на той час редактор відділу соціальних проблем журналу *Наука і сус-*

пільство. Він зацікавився моїм текстом і згодом опублікував статтю *Священний напій давніх аріїв*. Тоді журнали видавалися багатотисячними накладами і це мало для мене велике психологічне значення.

— Ваша дисертація має назву *Загальноіндоєвропейські міфологічно-релігійні архетипи та їх вияв в українській духовній традиції* і присвячена аналізу українського фольклору з позицій теорії Жоржа Дюмезіля. До яких висновків Ви прийшли та наскільки наша архаїчна культура відповідає матеріалам інших індоєвропейських народів?

— У моїй дисертації слід виділити два моменти. Перший — це *окреслення протоструктур*, які, як я вже сказав, можна співставити по аналогії з хімічними функціональними групами. Це «дослідження загальноіндоєвропейських соціофункціональних релігійно-міфологічних архетипів у рефлексії української духовної традиції, під якими ми розуміємо спільноіндоєвропейські міфологічні праобрази верховних богів із притаманною їм системою функцій, які є метаструктурами, вихідними для формування міфологічних образів, фактично засвідчених у конкретних індоєвропейських традиціях. Це взірцеві, парадигматичні соціально-рольові моделі, суспільно-рольові схеми, що втілюють відповідні соціальні функції».

Друга частина — це *виявлення в українському фольклорі відо-*

браження так званих загальноіндоєвропейських міфоепічних тем, які вичленив Дюмезіль. Це можна порівняти з невідкритими свого часу хімічними елементами таблиці Менделєєва, які він спрогнозував, теоретично передбачив і які потім відкрили інші науковці. Перша тема це, по суті, основний індоєвропейський міф, який ретельно дослідили Іванов і Топоров, яким просякнутий будь-який індоєвропейський фольклор і епіка... А от дві інші теми: «тема міжфункціонального конфлікту», тобто війни між станами, і «тема трьох гріхів воїна» — не такі розповсюджені, але в нашому фольклорі їх можна чітко простежити, чим я власне і займався.

Загалом, наш фольклор повністю відповідає тезі Романа Якобсона, висловленій на VII конгресі антропологічних наук у Москві: «Що стосується значущості слов'янських даних порівняльно-історичної міфології індоєвропейських народів, то стає все переконливішою не раз повторювана останнім часом теза про більш фольклорний рівень слов'янської і балтійської міфології в порівнянні з більш культивованими і ретушованими міфологічними системами індійського, іранського, грецького, римського, кельтського і германського світів. Саме від-

сутність вченої, літературної обробки дала можливість більш консервативним слов'янським і балтійським віруванням затримати доісторичні елементи, що важко дешифрувати в міфологічній традиції інших індоєвропейських народів». Треба ще обов'язково згадати добрим

словом покійного професора Юрія Павленка, він був офіційним опонентом мого дисеру... Хоча індоєвропейська тематика не основна в його творчості, але він добре розумівся в тій царині та визнання ним мого тракату було для мене психологічно дуже важливим.

— Знову до нових правих: Ви ледь не перша людина в Україні, що заговорила про *Алена де Бенуа*.

Як Ви познайомилися з його творами?

— Стосовно Бенуа і мене як начебто «перспективного ідеолога нових правих», то я дуже невисокої думки про свою публіцистику. Просто на той час інтернет ще не був настільки потужним як зараз і інформація ще не була настільки доступною, тож для політичного дискурсу того часу нові праві були диковинкою. І навіть та інформація, яку я міг подати, була чимось свіжим. Я черпав інформацію з вторинних джерел. Чого гріха таїти — це були тексти Фадее-

вої, а згодом навіть Дугіна. Нині такий рівень джерельної бази викличе сміх і глум, але це було чверть століття тому. Тож про науковий рівень підґрунтя моєї публіцистики я промовчу. Скажу лише, що на той час це було вповну адекватно. Кардинально ситуація змінилась у нульових. Стали доступними першоджерела. І тут основним спеціалістом став Холявка. Я ж зосередився виключно на академічній індоєвропейістиці, а не на публіцистиці.

— Хоча власну публіцистику оцінюєте й не дуже високо, проте як відреагували б, якби хтось вирішив видати таку собі ретроспективну збірку?

— Стосовно збірки, то під грифом «*мислителі епохи раннього інтернету*» вважаю нормальною ідеєю, якщо хтось цим цікавиться...

— Що пам'ятаєте про легендарний приїзд до України Жана-Марі Ле Пена та його виступ на VI-му з'їзді СНПУ?

— У мене цей період асоціюється з роботою над *Орієнтирами*, які мали вийти до приїзду корифея правого руху, особливо робота над вступним словом до журналу.

На самій зустрічі я був просто як один із глядачів у залі. Звичайно, що Ле Пен — людина харизматична, попри свій вік. Десантник і учасник реальних баталій, людина «довгої волі» з потужною аурою. Загалом, французи для мене повністю вписуються у стереотипи Астерікса й Обелікса, якщо не Гаргантюа та Пантагрюеля: гедонізм, кураж, гусарство-мушкетерство, гострий гумор... Безпосереднього спілкування з Ле Пенем у мене не було, тому якоїсь цікавої інформації оповісти не можу.

— Повертаючись до СНПУ, розкажіть про цікаві спогади тієї доби...

— Про *Орієнтири* я вже трохи розповів. Загалом скажу, що Патріот України мені подобався як субкультурне явище. Як прояв свого роду культурної революції. Бо допоки вулиця не стане «націоналістичною», то про жодну українізацію не може йти мова. Це розуміють і ліберали, тільки в схибленому фокусі: «*українізація можлива тоді, коли українська мова проникне в блатняк*», каже Іздрик, подібний вислів є і в Забужко. Треба віддати належне в цьому плані Парубієві. Дев'яності роки були дуже кримінальними. Доходило до того, що студенти повинні були платити «блатним» чи радше «пріблатньонним» за кришу в гуртожитку. Точно так само, як підприємці платили за кришу рекетирам. Парубій зламав ці правила в ряді вишів. Він зумів організувати студентів із Патріоту і вони буквально в боях відстоювали свої правила. Кримінальний світ відступив. В умовах нашої атрофованої правової системи патріотична парамілітарна субкультура — це єдиний шлях протистояння вуличному криміналу.

Крім того, при Патріоті, як при молодіжному крилі партії, діяла партійна школа. Окрім Парубія та Андрушківа, Пилат та його учні окрім тренувань із гопаку, читали лекції з історії, психології, тощо.

Спортивні та інтелектуальні клуби, братство духовно споріднених людей — це і є те громадянське суспільство, про яке так багато патякають ліберали, але реально здатні творити лише націоналісти. Я сприймаю націоналістів як козацький субетнос українського народу. Як були козаки і гречкосії, так і залишились. Очевидно, така специфіка етносу. До речі, окрім розборок із криміналом, парамілітарії СНПУ в ембріоні зачистили спроби формування лівого вуличного руху. Соціалісти і комуністи теж мали своїх міцних хлопців, які тренувались у залах і періодично двіжували на комуністичні свята. Після того, як їм міцно вломили на жовтневі, Парубій і ще ряд активних хлопців були під слідством. Це речі відомі, про все це писала преса. Якщо не буде правої вуличної субкультури, то нішу заповнить ліва стрітфайтерська субкультура, як це сталося на Заході... Де професуру пресують за навіть найобережніші біореалістичні висловлювання.

— А як ставитеся до поточної діяльності колишніх лідерів СНПУ?

— Бачте, гегемонія і дискурс — речі набагато потужніші та первинніші, ніж поточна політика і влада. Корчинський колись вдало порівняв президента з начальником ЖЕКу: така ж сама купа циркулярів, інструкцій, бюрократичних рамок. Звичайно ж, політики все це порушують, обходять, тощо, але все це — наче біг із гірями на ногах. Влада — це завжди несвобода, бо ти стаєш дуже залежним від обставин. Основне, я думаю, що Парубій вважає корисним у своїх діях — це сприяння радикальному відриву від Москви... Європа, НАТО, будь-що, Сцилла, яка кромсає, але хтось залишиться і живим, тоді як Росія — це Харибда, яка знищує вщент.

Англосакси гнучкіші у своєму домінуванні. Так, саудити у зовнішній політиці та нафтовій економіці повністю залежні від США, але мають широку культурну автономію, яка толерує середньовічну шаріатську екзотику. Росія ж це Карфаген.

Тому в обставинах, що склалися, раціональною тут і тепер, метою є створення білого, цивілізованого аналогу пуштунської зони племен в умовах слабкої неорганізованої держави. Це створення справді автономних громад. Адже громада — це соціально-культурно-територіально-економічне утворення. Треба брати приклад із бурів, які самоорганізуються і виживають в умовах ще гіршої і ворожої держави. І зуміли створити цілий ряд автономних поселень типу Оранії...

— Розкажіть про Ваші інтереси, чим займаєтеся нині та які маєте творчі плани?

— На даний момент я є доцентом кафедри гуманітарної та соціально-економічної підготовки одного з львівських технічних вишів. Закінчив аспірантуру ЛНУ при кафедрі теорії та історії культури. Захищався у київському Інституті філософії з релігієзнавства в Колодного. Певний час викладав у ЛНУ, зокрема й спецкурс з індоєвропейської міфології.

Нині досліджую специфіку індоєвропейської ініціаційної культури, адже відомо, що та чарівна казка, яку ми всотуємо змалечку і структура, яка ретельно описана в так званому покажчику *Аарне-Томпсона*, це суто індоєвропейська казка. Саме її дослідив Пропп як віддзеркалення ініціаційних практик, написавши відомі *Морфологія казки й Історичні корені чарівної казки*. Те ж саме робив і Юнг, розробляючи на базі цих матеріалів свою концепцію ініціації-індивідуації. Він вважав, що описані там практики майже тотожні дзенським та даоським методам, а також алхімічним європейським практикам, описував індивідуацію термінами тетрасомії (*нігрето, альbedo, цитринітас, рубето*)... Якщо в дисертації я займався соціофункціональним аспектом ІЄ міфології, то зараз акцентую увагу на її трансперсональному аспекті. Хоча з іншого боку соціальне і трансперсональне — речі нероздільні. Три ключові індоєвропейські міфоепічні теми, вичленовані індоєвропейцями, однозначно слід трактувати, як аналог індивідуації (аналог ініціаційного трансформуючого зняття протиріч, «асиміляції тіні»), адже соціум мислився антропоморфно... як тіло, умовно кажучи, «Пуруші». Казка відображає ініціацію-індивідуацію окремої людини, а епос — ін-

дивідуацію-ініціацію етносу, соціального організму... Тобто я досліджую нероздільну цілісність, просто акцентую увагу на її різних аспектах.

Непрофесійно, на аматорському рівні, цікавлюсь соціобіологією і етологією. Хоча за службовими обов'язками доводиться викладати по суті історію філософії, але філософом (в аристотелівсько-гегелівському академічному сенсі) себе не вважаю. Мені ближчий натуралістичний дискурс.

Я біогуманіст, генний детермініст... і не тому, що я такий зятий матеріаліст (я радше скептик і агностик у плані епістеміології: мені близький англосаксонський прагматизм і інструменталізм. Реальність непізнавана, але є більш-менш ефективні моделі її опису) просто подобається бавитися чітким і зрозумілим дискурсом, який досить ефективний

для розуміння тваринного начала ества сапієнса.

Трансперсональний вимір я залишаю без своїх трактувань... просто констатую, що у індоєвропейців були того чи іншого типу духовні практики і вважалося, що за їх допомогою можна було досягти таких-то і таких містичних досвідів чи магічних властивостей.

Художніх текстів майже не читаю, хоча поважаю людей, які тим живуть... це особливо важливо в плані «пропаганди й агітації», реалізації грамшистської гегемонії. Я не згідний з персонажем Єшкілева, що «піпл хаває ніжнімі чакрами». Я б сказав, що він живиться «естетичними чакрами», а якою буде та естетика, то вже залежить від митців. Фільми Куросави та Кітано, наприклад, і комерційні, і в той же час визнаються високочолими критиками.

— Ваша перша освіта — хімічна. А це далекувато як від Дюмезіля, так і від правої ідеології. Що змусило звернутися до індоєвропейстики?

— Все дуже просто. Я з дитинства захоплювався міфологією. Спочатку казки, про які тільки-но розповів... далі легенди та міфи стародавньої Греції та Індії, що досить таки масово видавались у совдепії (дуже сильно вразив один момент з індійських міфів: жебрак-аскет міг заявитись у палац магараджі, а останній учтиво і смиренно його приймав). Ну і звісно ж, зацікавився питанням: а де ж міфологія слов'ян? Оскільки книжок, аналогічних вищезгаданним індійським та грецьким, не було, то доводилося читати наукову літературу типу *Міфології слов'ян* Гейштора. Став читати все, що стосується міфології та етнічної історії... скажімо так, нашого походження.

За своєю натурою я, звісно, гуманітарій, а не технар, і хотів вступати на історичний. Але в часи навіть пізньої совдепії історичний був елітним факультетом, де вчилися діти партійних бонз, і тому конкурс був шаленим. Без блатів не було шансів, до того ж я подивився, скільки в білетах було питань по історії ВКПБ, і мене мало не знудило... Мозок такого насильства над собою міг не витримати. Оскільки мені досить

легко давалась хімія, то рішення прийнялось само собою. Інженерний фах для хліба насущного, гуманітаристика як хобі.

Це з одного боку. А з іншого, мене зацікавила культурна антропологія і зокрема ті її напрямки, які пов'язані зі структуралізмом. Якщо взяти тексти Дюмезіля, то там дуже багато «валентності» і «функціональності». Візьмемо хоча б цей уривок: «Взагалі не буде несподіваним констатувати, що відповідні тексти — для цього переліку народів чи для інших — взяті з гімнів або ж фрагментів гімнів, звернених до божеств, які або за власною теологічною основою, або ж з нагоди, що змусила поета прославляти їх і молитися їм, виявляються тривалентними чи омнівалентними, причому ця омнівалентність часто виражається — узагальнюється у термінах або ж без них — через три вищезгадані функції. Тип божества, фундаментально омнівалентного і тривалентного, відображає Агні. У будь-якому місці, у будь-якій речі Агні перебуває у себе вдома, і цілий гімн (*Rigveda* 2,1) присвячений його ототожненню з більшою частиною богів. Але у спеціалізованішому плані він є троїстим щодо, наприклад, трьох рівнів всесвіту і щодо богів цих рівнів. Так і у відповідних гімнах, хоча їх

зовсім небагато, найбільше саме формул трьох функцій» (*Верховні боги індоєвропейців*).

Агні тут виступає як елемент, що може мати різну валентність! Особисто для мене основний доробок Дюмезіля — це аналог загальних формул трьох класів речовин, а те, що я окреслив у своїй дисертації — це ключове поняття, аналогічне хімічному терміну «функціональна група», яке я назвав загальноіндоєвропейським соціофункціональним релігійно-міфологічним архетипом. З таких «функціональних груп» і складаються ті структури, які Дюмезіль зобразив у своїй таблиці. Так що хімічні структури і міфологічні не такі вже й далекі... адже логіка є в основі природи будь чого. Недарма у Гегеля категорії логіки є онтологічними сутностями. Про генетику і меметику багато написано, а генетика — це ж молекулярна біологія, яка і є хімією біополімерів... Після закінчення вишу я пропрацював чотири роки в науково-дослідному інституті за спеціальністю, а згодом у Львівському університеті відкрилась магістратура, де можна було отримати другу вищу освіту з філософії, чим я і скористався... після чого умудрився ще й вступити до аспірантури.

Ще один важливий момент, який дав мені політех, — це можливість безпосереднього

«польового» культурно-антропологічного досвіду. Це був початок веселих 90-х, а в політеху навчалися представники всіх можливих рас і народів. Я мав можливість бачити навіть рідкісну койсанську расу, і можу судити про етнопсихологію різних етносів не як книжний ботан «не відавший жизни», а як антрополог-практик на основі феноменологічного досвіду, тому мої соціобіологічні переконання — це результат не лише книжної теорії. Гуртожиток, де жили іноземці всіх регіонів третього світу, дозволяв сформувати досить реалістичні уявлення про «гарлеми» і фавели...

— Вас можна назвати одним з небагатьох учених, хто підходить до вивчення українського фольклору та міфології з дійсно серйозною теоретичною базою. Чому, на Вашу думку, індоєвропеїстика як окрема наука в Україні знаходиться в такому занедбаному стані?

— Я би не сказав, що ситуація у нас, як то кажуть на Галичині, «нендза і розпач». Я б розділив індоєвропеїстику на культурно-антропологічну і лінгвістичну. Так, у нас немає, на жаль таких відомих індоєвропеїстів, як Іванов, Топоров чи Гамкрелідзе, але на рівні кандидатських і докторських робіт лінгвістичні індоєвропейські студії у нас розвиваються. Досить поуглвити, щоб переконатись у цьому, зокрема роботу в цьому напрямку проводить Олег Гуцуляк. Про рівень робіт не можу компетентно судити, бо є не філологом, а представником культурно-антропологічного напрямку.

Зі свого боку можу сказати, що роботи Залізняка і його учнів із реконструкції архаїчних індоєвропейських елементів воїнської культури, які збереглися у нашому фольклорі та козацькій традиції, є дуже сильними. Навіть у покійного академіка Поповича, попри його антинаціоналістичні переконання, була любов до нашої індоєвропейської архаїки.

Його дослідження паралелей між нашими фольклорними мотивами та вченням про стихії грецьких досократиків (яке мало ІЄ міфологічну основу) є, на мою думку, доволі цікавим. Є в нас і свої українські «брати-Грім» — Костянтин та Михайло Рахно. Особливо я би виділив працю Костянтина, присвячену реліктам метафізичних уявлень про Фарн у *Слові о полку Ігоревім*, яка на мою думку написана на рівні кращих зразків світової індоєвропеїстики. Є цікаві праці Яценка, Балущка, Кульбаки, Ковтун, Тиховської. Єдине чого бракує — то це популяризації та перекладів. Наприклад, я не бачу перспектив здивувати світ працями українських філософів. Бо для цього треба бути віртуозом слова, володіти мовами домінуючих у світі націй. А українська культурна антропологія, яка аналізує фольклор, що містить архаїчні індоєвропейські структури, може зацікавити певні наукові кола у Європі, адже це і їхній *Urgrund*. І рівень її, на мою думку, є вповні достойним. Тому основна проблема — в перекладачах і талановитих популяризаторах. В цьому плані у мене великі сподівання на такі ініціативи, як «Пломінь».

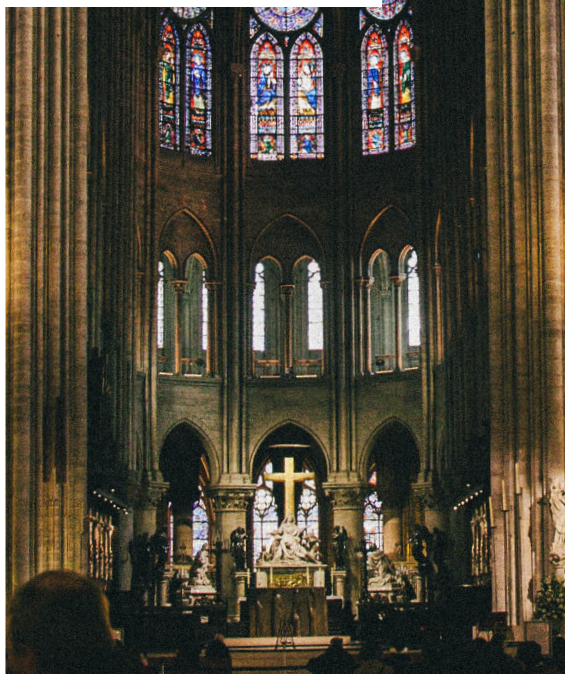
ПЛОМІНЬ

Чого далеко ходити? От визнаний не маргінальний, а мейнстрімний професор Ключко дослідив Мєргелеву Гряду і дійшов до сенсаційних висновків, що змушують по новому глянути на наш енеоліт. Тепер цю гряду сепари вщент бомбами рознесли і ніхто цього не помітив, зате всім шкода Нотр-Дам... Хоча його справді шкода. Атлантида у нас під ногами, проте нажаль поки що не виявилось талановитих людей, які б зуміли її «розпіарити». «Кадри вирішують все» — така сама аксіома, як і «гвинтівка породжує владу».

«Воля прокладає шлях»... Відсутня воля — то відсутній і результат.

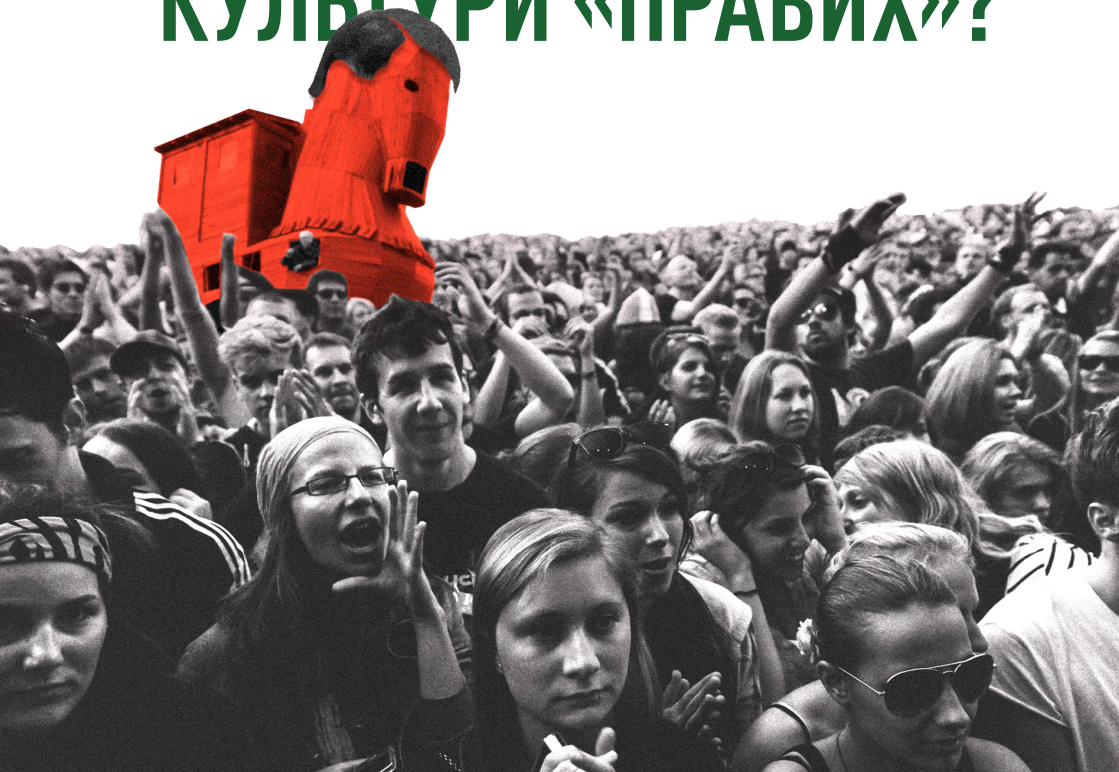
До того ж, не бачу великої проблеми в тому, що індоєвропейстика у нас інституційно не оформлена... Було би краще, щоб держава просто не переобтяжувала викладачів безглуздою паперовою роботою і ми б більше часу займались тим, що нам цікаво, об'єднуючись у неформальні клуби за науковими інтересами. Я був би радий, якби держава не те щоб допомагала, але хоча б просто не заважала дихати своїм безглуздим бюрократизмом та маразматичними вимогами.

Адріано Ромуальді — у першій когорті пророків тої незримой Європи, яку ми волиємо знімати на своїх стягах: найближчий і найталановитіший учень метра традиціоналізму Юліуса Еволи (за словам самого Еволи), передовий політичний мислитель свого покоління та син Піно Ромуальді, засновника най-

масовішої повоєнної правої партії у Європі — Італійського соціально-го руху (MSI). Любитель швидких автівок та *правої культури*, Адріано Ромуальді передовсім відомий як перший біограф Еволи та дослідник німецької *консервативної революції*. Передчасно загинув у віці 33 років в автокатастрофі.

АДРІАНО РОМУАЛЬДІ: ЧОМУ НЕ ІСНУЄ КУЛЬТУРИ «ПРАВИХ»?

Однією з найповторюваніших тем у наших публікаціях та в бесідах людей нашого кола є засудження засилля лівих в італійській культурі. Це засудження виражається то сумним, то здивованим тоном, ніби є щось протиприродне в тому, що сучасна культура знаходиться під впливом саме цього напрямку, тоді як на правому фланзі чорніє ледь не тотальна пустка.

Зазвичай цей стан речей пояснюють дуже примітивно, і такі пояснення пасують хіба що задля самозаспокоєння, консервуючи вкрай поверхневий погляд на речі. Говорять, наприклад, що культура належить лівим, адже саме вони утримують у своїх руках найбільше коштів, мають власні видавництва, ЗМІ. А також стверджують, що якби вітер подув з іншого боку, то більшість «скомпрометованих лівизною» персонажів одразу ж поміняли би місце своєї роботи.

У всьому цьому дійсно є доля правди. Культурою, чи радше відправною точкою для тих, кому потрібна культура, слугує також і організація, і гроші, і пропаганда через ЗМІ. З цього, без сумніву, випливає і те, що більшість видань марксистської спрямованості чи комуністичне кіно приваблюють у тому числі й багатьох людей, котрі в іншому середовищі залишилися би нейтральними.

Чому не існує культури «правих»?

Однак, не слід забувати про істинну причину ідеологічної гегемонії лівих. А вона полягає у тому факті, що там, *зліва, існують умови для культури, існує єдине бачення життя*: матеріалістичне, демократичне, гуманістичне, прогресистське. Це бачення світу й життя може набувати різних відтінків, може витікати в радикалізм і комунізм, неопросвітництво чи «сцієнтизм» психоаналітичного гатунку, войовничий марксизм або ж християнство, зорієнтоване на «соціальні» питання. Але щоразу ми стикаємося з єдиним поглядом на світ, мету історії та природу суспільства.

З цих єдиних ідей постає величезна кількість нарисів, історичних робіт і літературних творів, які можуть бути убогими й занепадницькими, але однаково мають логіку і внутрішню зв'язність. Ця логіка, ця зв'язність і приваблює більшість освічених людей.

Немає таємниці у тому, що більшість шкільних та університетських викладачів є марксистами, а поширення марксизму серед викладачів-професіоналів

відбувається з разючою швидкістю. Серед молодих людей, що мають звичку читати, позиції лівих очевидним чином завоюють визнання. Натомість у правому середовищі не відбувається жодних подібних процесів. Тут панує важка, душна атмосфера, сповнена консервативністю, ностальгією за домівкою і буржуазною респектабельністю. Читаються статті, де вимагають, аби культура обов'язково приймала до уваги «патріотичні цінності» чи «мораль», і все це сповнене мальовничою плутаниною ідей і слів.

Ліві чудово знають, чого хочуть. Говорячи про націоналізацію електроенергетики та житлово-комунального господарства, про історію Італії чи психоаналіз, вони завжди працюють над досягненням певної мети, над поширенням певного способу мислення, певних уявлень про світ.

Праві рухаються напромацьки у невизначеності й ідеологічному тумані.

Говорячи про «патріотичне Рісорджименто» не беруть до уваги темні, демократичні й масонські елементи, що співіснували в Рісорджименто з ідеєю націо-

нального об'єднання. Або ж роблять ставку на національний меркантилізм та національний лібералізм, що здійснили значний внесок у справу руйнування європейського порядку.

Чи навіть говорять про національну державу праці та забувають, що, на жаль, у нас уже прямо тут і зараз є італійська республіка, заснована на «праці», і що зводити до цих термінів нашу альтернативу означає буквально принизити себе до рівня попутників соціал-демократії.

Можливо, освічених людей серед правих не менше, аніж серед лівих. Якщо взяти до уваги той факт, що більшу частину електорату правих складають буржуазні прошарки, то слід було би зробити висновок, що серед них є чимало людей, які здобули вищу освіту і повинні були би хоча б в теорії здобути «звичку читати».

Однак, доки людина лівих поглядів слідує елементам культури лівих і читає Маркса, Фройда та Сальвеміні, прихильник правих навряд чи володіє культурною

свідомістю в душі правих. Він не підозрює про важливість Ніцше в справі критики цивілізації, ніколи не читав жодного роману Юнгера або Дріє ля Рошеля, не знайомий з *Присмерком Заходу* Шпенглера й абсолютно не сумнівається в тому, що Французька революція була славетною сторінкою в історії поступу людського прогресу. У сфері культури він є милим лібералом і лише трішечки (і то не обов'язково) націоналістом та патріотом.

І лише коли він починає говорити про політику, можна зрозуміти, що перед тобою правий: він вважає Муссоліні чесною людиною, яка не хотіла війни, а фільми Пазоліні — «непристойними».

Ясна річ, що культури правих не існує саме тому, що немає й дистильованої правої ідеології, аристократичного та антидемократичного світогляду, який цінує якість; цілісного світогляду, що накладався би на суміш із чиїхось особистих інтересів, ностальгії чи патріотичної олеографії...

Історія дала українцям унікальну можливість — *прямо тут і зараз*, без далеких подорожей та проблем із мондіалістськими диктаторськими законами, прикласти руку до воістину найдавнішого людського ремесла: полювання на собі подібних, прикласти руку до *війни*.

Ба більше, війна — основа суспільного життя постмайданівської України. Ми не перші, хто про це говорить, і далеко не останні: «ветеранська» тема настільки чіпко в'їлася у патріотичну свідомість, що цю нішу відчайдушно намагаються зайняти навіть лібералізовані пацифістичні елементи. Проте ігнорувати таку прекрасну річ, яка гартує й допомагає виплекати героїчні цінності (хоча й не без попередньої духовної підготовки), навіть на восьмий рік війни явно не варто. Навіть якщо йдеться про софт-версію окопної війни у стилі юнґерової першої світової. Але... що ж таке воїнський дух? Що відрізняє справжнього солдата від людини, яка опинилася зовсім не там, де повинна була би бути? У далекому 1975 році на сторінках програмного журналу нових правих *Éléments* на ці питання відповіла персона, чиє ім'я не вимагає пишномовних презентацій: Домінік Веннер.

ДОМІНІК ВЕННЕР:

ОБОРОНА НЕМОЖЛИВА
БЕЗ ВІЙСЬКОВОГО
ДУХУ

Éléments n° 10, 1975

Солдати, яких абсолютно неможливо виправдати. Мені, чесно кажучи, зовсім не хотілося би пробувати себе в якості їхнього захисника. Недоліки таких солдатів є головною причиною існування антимілітаризму. Досить покопатися у власних спогадах. Протягом тридцяти місяців, що я провів у військовій формі під час алжирської війни, я бачив лише декількох осіб вищого гатунку. Замість воїнів я зустрічав здебільшого боязких чиновників дрібного штибу. Ця армія є чудовою машиною для вбивства ентузіазму. Якщо говорити про керівний склад, то, окрім блискучих винятків (і я до них ще повернуся), слабохарактерність, інтелектуальні лінощі й навіть фізична млявість були стійким правилом. Ці мерзоти повзали, буркотіли собі щось під носа, наче брудна й п'яна худоба. Армія була прекрасним втіленням нації. Ліпше з того часу не стало.

Але були й винятки. У їхніх грудях билося істинне серце Армії. Задавали тон парашутисти. Іноді ставалося так, що офіцера або унтер-офіцера з десанту назначали до найзапущенішого й «найтугішого» полку, роти чи навіть взводу. І вони за декілька тижнів перетворювали нещасних новачків на справжніх чоловіків. Таким є диво армії. Усе стає можливим для сильних духом. Погляньте на полковника Біжара.

Офіційній пропаганді бракує уяви. Насправді ж для чоловіків, які щойно вийшли з підліткового віку, армія не може запропонувати ні майбутнього, ні роботи, лише величезні канікули од відповідальності. Жодних босів, жодних рахунків, жодних податківців. Лише задоволення від молодості, гнучкості, спритності й сили. Насолоджуйтеся цією свободою, панове. Полк — це банда, зі своїми обрядами та законами. Розвивайте фізичну форму і тренуйте голос.

Подаруйте собі розкіш раннього пробудження свіжим ранком. Скуштуйте аромат вибухівки й ревіння зброї. Вдосконалюйте хореографію стройового порядку. Віднайдіть баланс ризику й свободи. Варто також виділити, без зайвої поваги до буржуазного моралізаторства, прекрасних дівчат і зручність меблів у борделях. Відрізняйтеся. Носіть воєнну форму.

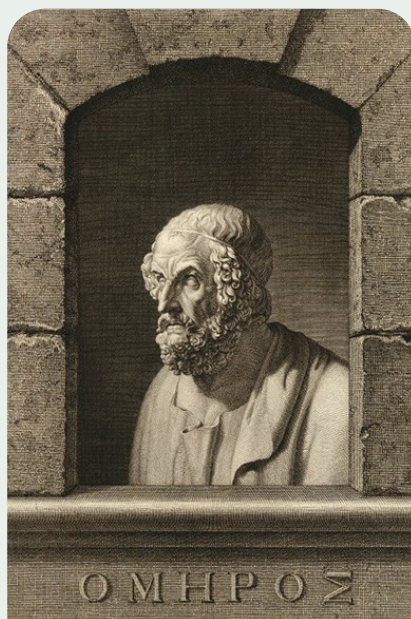
Заслужіть відзнаки Орденом, гросмейстер якого є товаришем на стадіоні та прикладом на службі. Це все — радощі сили, перед якими здоровий юнак не може встояти.

Буржуазне і соціалістичне індустріальне суспільство приховує нудьгу, людина війни перебуває тут в ізоляції, нахабно тримаючись за можливість лишатися єдиним, хто має право на мрію. За умови вірності самому собі, професійний солдат викликає захоплення, від якого не втечуть навіть ті, хто його щиро ненавидить і розпускає проти нього наклепи. Але якщо він віддає себе течії, слабкостям буденності, якщо він полишає прерогативи своєї гордості, то перетворюється на звичайнісінького сірого чиновника, якого всі зневажають.

Моральні привілеї армії повністю полягають у прийнятті, підтримці, культивації відмінності. Її філософія не міняється від впливу моди чи політичних поглядів більшості. Вона ніколи не міняється. Вона властива своєму станові, своєму місцю призначення — війні. Класична війна чи антипартизанська, адже покликання останньої — стежити за містом, навіть коли воно покинуте жителями. Сибірські дивізії, що зупинили наступ німців під Москвою у грудні 1941 року, нічим не були зобов'язані Марксу й багаточим — Клаузевицу. Якщо війська В'єтміна завоювали Сайгон, то не завдяки комуністичним чеснотам, але завдяки військовій якості. З іншого боку, я би не радив йти дорогою португальської армії (!), котра обрала в якості моделі поведінки хаотичні поради університетських рад.

Апостоли доброти звикли вести не завжди безневинні проповіді в ім'я прогресу й нової моралі — та за зречення армії від військового духу. Гарну ціль обрали. Тим самим вони збираються вбити Оборону. Я ж дотримуюся протилежної думки. Чим більше змінюється суспільство, чим більше армія розвиває озброєння, стратегію або організацію, тим більше має зміцнюватися військовий дух. Це єдина відповідь, коли-небудь вигадана людиною перед обличчям війни. Для оборонців імперій та націй божественна Спарта, так люба серцю старця Гомера, лишається блискучим еталоном.

Текст датується 5 травня 2020 року. Перед вами — одна з перших публікацій Кертіса Ярвіна після чотирирічного хіатуса, підписана власним іменем, а не псевдонімом, що встиг перетворитися на нічний кошмар для тисяч прогресистів — *Менціус Молдбаг*. По суті, саме з цього есе розпочинається нова перспектива найліпшого, що ставалося з правцею в інтелектуальній сфері за останні тридцять років — *неореакції*. Відтак, Ярвін повертає наш взір до вічних питань — що було першим, (як куриця чи яйце) політика чи культура? І що ж лежить в основі майбутнього культурного перевороту? (спойлер: *крутизна*).

КЕРТІС ЯРВІН: ГЛИБИННА ДЕРЖАВА *VS* ГЛИБИННА ПРАВИЦЯ

Люди винайшли мистецтво з одної-єдиної причини: аби виїбнутись. Єдиним надійним шляхом змінити режим є вразити його настільки, що він добровільно піде здаватися. Переконувати — це справа для бета-самців: лише невпевнені переконують.

Впевнені ж діють.

Нові артефакти заперечують старі махінації

В умовах будь-якого стабільного режиму за будь-якої епохи та у будь-якому місці, будь то Петербург XIX століття чи округ Колумбія XXI, у населення немає жодної ефективно процедури, легальної чи нелегальної, щоби контролювати або замінювати центральні органи держави.

Це нормально і нікого не дивує. Автократія — це універсальне людське становище. Наявність винятків свідчить радше про проблеми з адекватним відчуттям реальності.

Російська інтелігенція XIX століття могла принаймні мріяти про те, аби кинути бомбу в царя. Сучасна адміністративна держава не менш автократична, але царя, на жаль, не має. Це олігархія, а не монархія. У цій системі немає такого елементу, що його можна було би дієво знищити бомбою.

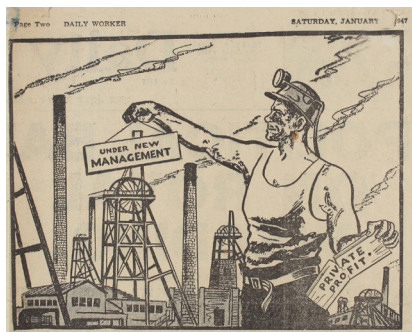
Сила, яка приймає остаточні рішення, існує десь посеред борхесіанських процесуальних лабіринтів. Але щодо всіх практичних революційних цілей «глибинна держава» така ж децентралізована, як і Біткойн, і настільки ж невразлива до ви-

борчих бюлетенів, як і до куль. Вона не завжди здатна тут і зараз отримати те, чого бажає. Політика досі дратує її. Насилля змушує злитися. Але не існує жодної сили, яка об'єктивно могла би спіймати, нашкодити чи навіть чинити спротив «глибинній державі» протягом більш-менш тривалого проміжку часу. Знову ж таки: історично це нормально, у цьому немає нічого дивного.

В умовах здорового режиму воєнний спротив є божевіллям, а політичний — нісенітницею. І кожен, хто вважає, що Вашингтон XXI століття є нестабільним чи вмираючим режимом, мусить молитися на колінах, щоби ніколи не відчуті його падіння на власній шкурі.

Однак, існує і третій вимір революції: *мистецтво*. Мистецтво — це сфера *глибинної правди*, або ж *альт-райтів*. Можливо, ви ще не встигли помітити кракена. Але він вас уже помітив.

На жаль, популісти уже пройшлися тут до нас і все попсували. «Політика витікає з культури». Якщо *культура* включає до себе улещування широких мас незграбною пропагандою —

«пролетарськими новелами» з тридцятих у *Daily Worker* — то така культура нам не потрібна.

Мистецтво, якщо це взагалі мистецтво, має бути спрямованим на естетичну *досконалість*. Воно не бажає звертати увагу на свою аудиторію. Оскільки увесь світ є нижчим за мистецтво, мистецтву начхати на цей світ.

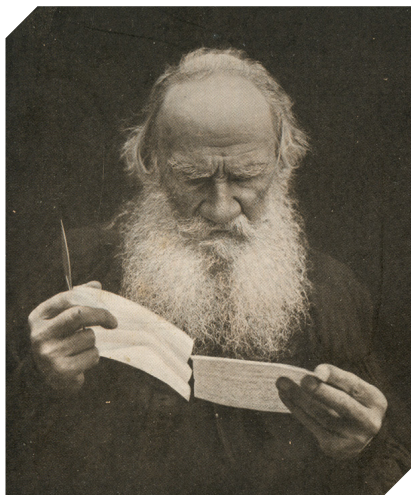
Мистецтво не змагається ні з чим, окрім самого себе — минулого й майбутнього. Якщо це не *sub specie aeternitatis*, то це взагалі не мистецтво.

Мистецтво як зброя

Але як мистецтво може стати зброєю? О, мистецтво — це надзвичайно небезпечна річ. А будь-що небезпечне є зброєю. Погляньмо, як у минулому столітті одна лиш естетика вбила сотні мільйонів людей.

Царистська Росія, яку інтелектуальний світ XIX століття вважав апогеем жорстокого авторитарного деспотизму, також породила одні з найліпших романів того віку. І ті люди, що їх писали, окрім декількох божевільних на кшталт Достоєвського, геть царя не любили. Ідеологічно вони були жертвами лондонської моди — цілком нормальна річ для тої доби.

(Толстой, вочевидь, може вважатися найвеличнішою фігурою свого покоління. Сам Толстой, вочевидь, не зашкодив би й мусі).

Незадоволена інтелігенція в кінцевому підсумку стала настільки домінантною в плані культури, що змогла підштовхнути царя допомогти британцям і французам у справі їхньої великої війни задля створення безпечнішого для демократії світу. Це привело до чудових результатів для всіх, включаючи царя. Щонайменше, *нудно* нікому не було.

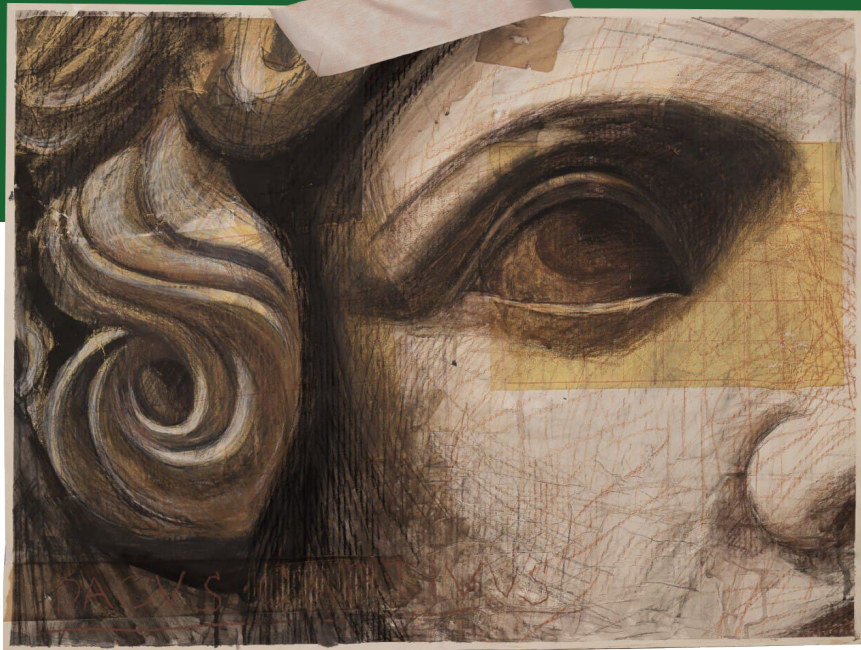
Кінцевою причиною *усієї* російської революції — лютневої і жовтневої — була толстовська *англофілія, естетичний* порив. Пророком жовтня був, ясна річ, Карл Маркс — перероджений лондонський джентльмен з безглуздими ідеями та обожненими писаннями.

Більшовизм був естетичним переживанням. Нацизм також був естетичним переживанням. І демократія все ще лишається естетичним переживанням. Аби грати у цій команді, аби змагатися з такими гравцями в історичному масштабі, необхідно володіти естетичними жестами великої могутності: сильнішими богами.

З повсякденної перспективи, Парето визначив революцію як «циркуляцію еліт». Нова еліта з новим персоналом, новими доктринами і новими інституціями витісняє та займає місце попередньої. Мистецтво — мова еліт: мова таланту. Еліти ототожнювали себе з мистецтвом протягом останніх трьохсот років.

Усі революції починаються з фундаментально естетичного перелому.

Перший крок культурної революції —

народження нової мистецької школи. Естетику має підкріплювати мистецький рух, далі — мистецькі інституції. Саме ці інституції, якщо вони почнуть процвітати, стають культурним ядром нового режиму. Мистецтво є важелем, пружиною та шарніром будь-яких реальних змін нашої епохи.

Мистецьке домінування — не маркетингова метрика. Влада — не похідна від продажу книг. Влада досягається тоді, коли старі еліти бояться нових революційних еліт — коли вони осоромлені й примушені до смирення самою лиш досконалістю

їхніх праць, і бояться навіть промовляти їхні імена. Домінування завжди поширюється саме по собі.

Найлегшим шляхом до естетичного домінування є чиста правда. Є певна конкретна особливість, яка робить огидною будь-яку оповідь — і це брехня. Більшість режимів нищаться завдяки накопиченню власної брехні, яка спотворює образ та підриває естетичні підвалини підтримки цих режимів. Щойно режим починає покладатися на фізичну силу задля підтримки власного наративу, як стає приреченим на те, щоби вже ніколи

не повернутися назад до самостійної історії, якій люди вірять лише тому, що вона здається для них очевидно правдивою. У короткостроковій перспективі брехня може мати чудодійний ефект. Однак на тривалій дистанції вона починає ставати ви-

димую. Також від брехні вкрай важко позбутися, навіть коли вона перестає бути корисною. Як правило, від неї позбуваються *en masse*, під час наступної безумовної зміни правлячого суверена (зміни режиму).

Кожен новий режим бачить своїх попередників як ходяче втілення брехні. Зазвичай вони мають на це підстави.

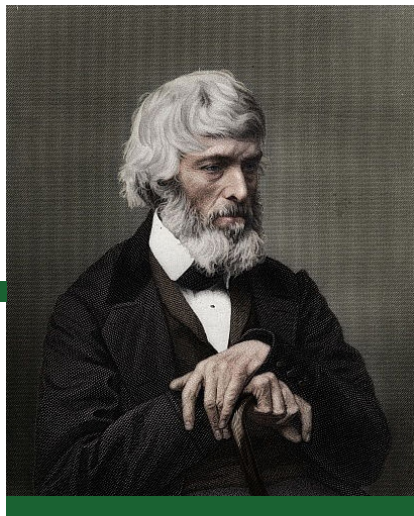
Як казав Карлайл щодо революцій 1848 року:

“**Щ**е мабуть найбільше викриття *фальші* в людських справах, яке коли-небудь здійснювалося. То виходить, що ці вельмиповажні високопоставлені особи, що восідали в сяйві символів та довгих і складних шанованих професійних титулів, були звичайнісінькими самозванцями, хіба ні? Вони діяли не в ім'я правди, але в ім'я брехні. Історії, що їх вони розповідали людям, були майстерною казкою, вчення які вони проповідували їм були *не* баченням істинного місця людини в світі, але, натомість, незв'язною підробкою мертвих привидів і ненароджених тіней, пустих традицій, святенництва, бездіяльності, боягузтва — брехлива неправда, яка зрештою починає розпадатися. За власною волею чи проти неї, ці високоповажні представники людства були обманщиками: і підлеглі їм мільйони людей виявились дурнями — свого роду зворотними обманщиками, інакше вони б не вірили у цих людей настільки довго. Універсальне *банкрутство самозванства*: ось найкоротше визначення для цих подій.

”

Усі інституції заражаються однаковими самозванцями. Отож всі інституції стають огидними. І коли вони виробляють мистецькі твори, то ті мають містити у собі й підтримувати усю цю брехню. Мистецтво стає буквально огидним — усі ми є свідками аналогічних процесів.

Ми навчені дивитися крізь пальці на цю огидну брехню. Нам розповідають, що це всього лиш маленькі дефекти найкращого зі світів. Мистецтво і тільки мистецтво — не раціональні аргументи — зможе

утримати нас за руку, коли ми виходимо назовні. Що таке мистецтво? А «меми» — вмістилище люті моїх любих діточок! — хіба не мистецтво?

Ясна річ, у будь-якого століття є свої ідоли. Як тільки глиняні ноги цих ідолів стають помітними, їх починають зневажати; мої любі діточки будуть насміхатися над ними, не зважаючи на їхню правдивість чи хибність. І зараз ми перебуваємо саме на цьому етапі.

Washington Post нещодавно випустила чудову редакторську передовицю від жінки, яка

спіймала свого сина-підлітка, коли той сміявся над мемом про Гітлера. Гітлер дивиться назад, знуджений, на якомусь партійному зібранні. Мужик в кепці MAGA нахиляється вперед і повідомляє йому про Нормандію.

Якимось чином ця дитина змогла переконати маму, що вона неправильно сприйняла цей мем, адже той насправді насміхався над Гітлером. Однак йому не вдалося уникнути тренінгу з різноманітності, і цей тренінг був вкрай ефективним, як стверджує мати. Боже, благослови молодь.

Але, як каже Біблія, коли ти став чоловіком, то мусиш відкласти дитячі іграшки. Ці меми, ці жарти, іграшки з якими підліток може трішки познущатися зі своєї мами середнього віку, це не літаки, не танки і не бойові кораблі в мистецькій боротьбі за світ. Коли лев полює, його левенята мають відступити назад.

Нова Естетика, Новий Світ

Нам потрібен не котрийсь із привидів минулого століття, але цілковита їхня відсутність; і не стільки відсутність старого, як бачення нового; не нове бачення, але нова інституція; не інституція, але академія; не академія, а режим; не режим, а оновлення усього світу.

Друзі, ось що скажу я вам: ми ще навіть не на початку цього шляху. Наш перший крок, наразі та ще надовго, полягатиме лишень в одній речі: у створенні найкращого з можливих виствору *мистецтва*.

Першим кроком на шляху до взяття ХХІ століття є винайдення самого цього століття. Першим кроком у винайденні ХХІ століття є пошук настільки сильного, правдивого та чистого естетичного бачення, що воно домінуватиме над несвіжою старою естетикою ХХ століття і відлякуватиме її.

Люди винайшли мистецтво з одної-єдиної причини: аби виїбнутись. Єдиним надійним шляхом змінити режим є *вразити* його настільки, що він добровільно піде здаватися. Переконувати — це справа для бета-самців: лише невпевнені переконують. Впевнені ж *діють*.

Мистецтво у його найширшому сенсі — хтось міг би сказати *змісті* — це безкровна зброя, що може замінювати світ. Світ неможливо завоювати силою. Він має бути зваблений величністю. І хоча у величних ніколи не має браку послідовників, один лиш підрахунок послідовників ніколи нікому величі не приніс.

Окрім хіба що Уельбека, *Bronze Age Pervert* — це перший серйозний письменник нашого часу, який розуміє та втілює цю реальність. Це звісно ж не означає, що на пінці в нашому капучино має бути такий же візерунок, як і в нього. Ясна річ, коли людство озирнеться назад із майбутнього, то *Bronze Age Mindset* здаватиметься ранніми, погано відредагованими і дещо неокончаними спробами — важливими лиш завдяки тому, *коли* вони були написані, а не як і про що. Однак і сам Pervert може вповні перевершити власні ранні праці.

(Насправді така книжка, книжка зі справжньою силою, має бути не просто паршивою електронною книгою, доступною будь-якому

ідіоту з інтернета, але лімітованим виданням з друком на коров'ячій шкірі, що продається лише за запрошенням. Увесь досвід від об'єкту має бути унікальним, чудовим і лякаючим: книжка, так само як і її автор, має *здійматися на вершини*).

Однак це непросто зробити. Більшість не розуміє фундаментальної суті цього посилу: вони вбачають у ВАР позитивні аргументи на користь якогось безумства, на кшталт ідей порожньої землі, хронології Фоменка, генетичної неповноцінності удмуртів та інших фінських народів... прокиньтесь! У ВАР нема ніякого «посилу» в цьому тупому сенсі.

Як і його попередник Ніцше, ВАР не «для» цього, того чи іншого.

Його книжка це не лекція, а вогонь. Вона не навчає, вона горить; це не слова, а дія.

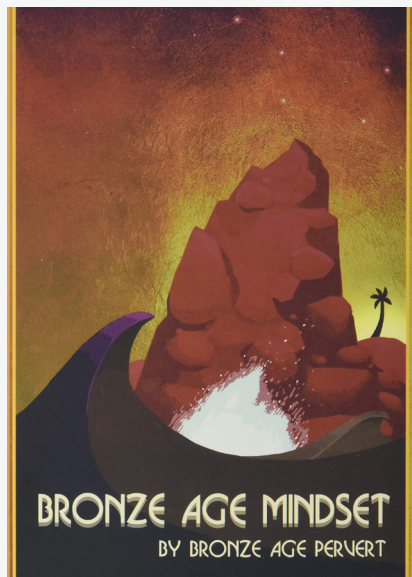
І в неї нема сили. Однак у неї є тема. Темою *Bronze Age Mindset* є крихтість сучасного світу — у розумі, в просторі, в часі.

Інші, праведні поміж нормісів, мають місію стримувати стискання й розширювати плівку бульбашки Овертона, що невпинно стискається. З цим нема жодних проблем; однак, істинною ціллю є *втекти* за межі цієї бульбашки.

Океан є значно більшим за свою поверхню. Більша частина океану — це порожня пустеля. У якості згустку м'яса, у якості людської армії, глибинна правиця є крихтимою меншиною.

Однак у якості простору — мистецького, філософського, літературного, історичного, іноді навіть наукового (усі ці галузі по суті є мистецтвами), — глибинні праві значно *ширші* за мейнстрім.

Якщо ми порівняємо усі книжки, опубліковані у 1919 році з тими, що були опубліковані у 2019 році, то зможемо побачити, що маємо зараз набагато ширший діапазон перспектив. Майже всі сучасні ідеї можна знайти в минулому, однак майже всі ідеї

з минулого уже зникли. Як мови, людські традиції зникають, і традиції зникають значно швидше за мови.

Мейнстрімна свідомість дивиться на власну бульбашку крізь лінзу — «риб'яче око». Бульбашка для неї це все. Увесь зовнішній простір, вся історія — всього лиш вузька чорна межа навколо. Ця межа, звісно ж, вважається абсолютно ненаселеною.

Однак під правильною лінзою минуле є значно ширшим за сьогодення. Глибинна правиця оперує глибинною історією; вона не приймає жодних часових або географічних меж. Вона вважає, разом з Ранке, що всі історичні епохи є рівними перед Богом.

А якщо всі епохи рівні, то рівними є і їхні ідеї. Доки ми не визнаємо передреволюційний світ і старий режим, що існував до *цього* старого режиму, чимось вагомим та правомірним, ми не зможемо здійснити контакт з істинною широтою вільного інтелектуального простору.

Темою *Bronze Age Mindset* є ось що: якщо ви думаєте, що ваш розум широкий та відкритий, ви помиляєтесь. Він є крихітною твердою грудкою на кшталт маленької устриці — міцно стиснена шкарлупа зі *страху*. «І день настав, коли ризик лишатися міцно загорнутим в бутон став страшнішим, аніж ризик зацвісти».

Ці речі неможливо *висловити*. Їх треба показати — *виконати*. І єдиний спосіб показати їх для одного автора, персонажа, але

більше ніж персонажа, це показати перевагу простору — усього того гігантського простору розуму й часу, простору поза нашою все більш абсурдною бульбашкою «мейнстріму».

З часом цього стане недостатньо. Настане мить, коли всі «ні» вже будуть строго висловленими. І треба буде сказати «так». Втекти означає не лише вибратися звідти, але і, зрештою, збудувати щось нове.

Але кожен початок належить сам собі. Зараз будь-хто може виглянути навколо, за *межі* бульбашки, і побачити палючий вогонь у *глибині космосу* [англ. «space» означає водночас «простір» і «космос», прим. перекладача], де задавалося би ніщо не може жити й де не може горіти полум'я. І цього, на сьогодні, буде більш ніж достатньо.

AVANTGARDE

Ослепительно тёмным рассветом
Вне директив и карт
Назло людоедам и комитетам
Мы взрастим Avantgarde.

Чётко время чеканит
Безветрия сонный ритм
Мы собираем под своим стягом
Отверженных миром лиц.

Вервольфы, разбойники, еретики —
Мы сбиваемся в стаи, мы прокляли мир!
Мы поём свои песни чуме вопреки,
Наши смерти не будут напрасны.

В наших башнях светят осколки звёзд,
В наших душах — осколки свирепого льда
И ответ наш невиданно прост —
В мире будет пылать наша война.

